

گيترو رنگ شاعري

(مختلف شاعرن
جي شاعري)

مرتب:

وفا غلام عباس خاصخيلي
مبين اچڻ

بخاري پبليڪيشن لاڙڪاڻو
2022ع

(ڪتاب جي متن سان اداري جو متفق هجڻ ضروري ناهي)

سند سلامت پاران:

سند سلامت ڪتاب گهر پاران چونڊ سنڌي شاعرن جي شاعريءَ جو گڏيل مجموعو ”گيرڙو رنگ شاعري“ اوهان اڳيان حاضر آهي. جنهن جا مرتب وفا غلام عباس خاصخيلي ۽ مبین اڃڻ آهن هن ڪتاب ۾ سنڌي ٻوليءَ جي 24 چونڊ شاعرن جي شاعريءَ کي شامل ڪيو ويو آهي هر شاعر ۽ تخليقڪار جي شاعريءَ جي پنهنجي خوشبو، لهجو ۽ سواد آهي، تنهنڪري هي ڪتاب هڪ نرالو ۽ منفرد شاعريءَ جو مجموعو لڳي ٿو هي ڪتاب 2022ع ۾ بخاري پبليڪيشن، لاڙڪاڻو پاران ڇپايو ويو، جنهن جي پي ڊي ايف ڪاپي مبین اڃڻ جي ٿورن سان پيش ڪجي ٿي

گيرڙو رنگ شاعري

ڪتاب نمبر: 19
حق ۽ واسطا اداري وٽ محفوظ
ڪتاب جو نالو: گيرڙو رنگ شاعري
موضوع: مختلف شاعرن جي شاعري
مرتب: وفا غلام عباس خاصخيلي ۽ مبین اڃڻ
سال: جون 2022ع
ڇاپو: پهريون
ڪمپوزنگ لي آئوٽ: شاهد انور بخاري
0344_3310266
ڇپيندڙ: بخاري پبليڪيشن لاڙڪاڻو
0300_3419181
مٿي: 400 روپيا

Book No: 19
Book Name: Geroo Rang Shairi
Copmiled by: Wafa G.Abbas Khaskheli and Mubeen Ujan
1st Eddition: June 2022
Composing & Layout: Shahid Anwar Bukhari
Published by: Bukhari Publication Larkana
0300_3419181
Price:400

محمد سليمان وساڻ
مينيڊنگ ايڊيٽر (اعزازي)
سند سلامت ڊاٽ ڪام

sulemanwassan@gmail.com
www.sindhssalamat.com
books.sindhssalamat.com

ستاء

04	مبين اچڻ	* اڀنا
05	فياض انور بخاري	* پبلشر نوٽ
06	مبين اچڻ	* پنهنجي پاران
08	تعارف/شاعري	* خيرل سيلرو
15	تعارف/شاعري	* مشتاق بخاري
22	تعارف/شاعري	* امر ساهڙ
30	تعارف/شاعري	* خيال ڪتري
35	تعارف/شاعري	* مسافر هاليپوٽو
40	تعارف/شاعري	* سيد سجاد
46	تعارف/شاعري	* منير
53	تعارف/شاعري	* فقير مختيار
59	تعارف/شاعري	* عمران ڳورڙ
64	تعارف/شاعري	* احسان مستوئي
68	تعارف/شاعري	* اخلاق شاهڙي
71	تعارف/شاعري	* فقير قليو
75	تعارف/شاعري	* امجد هيسباڻي
79	تعارف/شاعري	* ساقی ارشاد لورڙ
83	تعارف/شاعري	* عبد الباسط
88	تعارف/شاعري	* محمد رحيم
93	تعارف/شاعري	* ساگر بلاول
96	تعارف/شاعري	* ديدار ”فلڪ“ ڀٽو
99	تعارف/شاعري	* جانب کوسو
104	تعارف/شاعري	* علي وارث
107	تعارف/شاعري	* مير منور علي ڀٽي
112	تعارف/شاعري	* مهر فقير
121	تعارف/شاعري	* وفا غلام عباس
126	تعارف/شاعري	* مبین اچڻ

اڀنا

اڄ کان تيرنهن مهينا اڳ درگاه پير ڪٽڪپال لڳ فتح پور تعلقه
ڪوٽڄي ضلع خيرپور ميرس وٽان اغوا زيادتي بعد مجاورن وٽان بي
درديءَ سان قتل ٿيل پنهنجي نياڻي قرآن مجيد جي حافظ گريجوئيٽ
شهيد روبينه اچڻ جي نانءُ

مبين اچڻ

***

گهڻن شاعرن جي گڏيل شعري مجموعن جي تاريخ تمام پراڻي آهي پر جنهن سنڌي شاعريءَ جي گڏيل مجموعي ادبي دوستن جو ڌيان پاڻ ڏانهن ڇڪايو اهو مرتب ڪيل ڪتاب ”ڏيئا ڏيئا لات“ شيخ اياز جي يادگار طويل مهاڳ جي ڪري اڄ به ادبي دنيا ۾ آيل سوين گڏيل ڪتابن جي ڪهڪشان ۾ چنڊ جيان چمڪي رهيو آهي ۽ چمڪندو رهندو. ويجهي عرصي ۾ گڏيل شاعريءَ جي ڪتابن تي نظر وجهي ته ڪيترائي شاندار ڪتاب نظر ايندا انهن جي ذڪر سميت پياري مڃين اچڻ جي وائي تي آيل ادبي تاريخ ۾ ٻن ڪتابن ”وايون مهڪيون وات تي“، ”پره ڦٽي جا پنڌ“ ۽ هن ڪتاب جي پنهنجي خوشبوءِ ۽ مهڪ تاريخي جي ورقن ۾ وقت جو مورخ سونهري اڪرن ۾ ضرور لکندو.

پيارو مڃين اچڻ هيئن طبقي جو غريب فرد هجڻ سان گڏ دل جو امير ۽ سنڌو نديءَ جهڙي اجري سیرت رکندڙ باوفا شاعر دوست پڻ آهي.

بخاريءَ پبليڪيشن لاڙڪاڻو جي سدائين ڪوشش رهي آهي ته علمي، ادبي، سائنسي، تاريخي ڪتابن سان گڏ پڙهندڙن کي نون شاعرن جا خيال وقت به وقت شايع ڪري پڙهائجن جنهن جي ڪڙي هي ٻيو گڏيل شاعري جو ڪتاب آهي. اميد ته بخاري پبليڪيشن جي اڳ آيل ڪتابن جيان هي ڪتاب پڻ اوهان کي پسند ايندو.

فياض انور بخاري

bukharipublication@gmail.com

0300_3419181

***

منهنجو هي گڏيل شاعري جو چوٿون ڪتاب اوهان محترم محبوب پڙهندڙن جي هٿن ۾ آهي آئون پنهنجي هن ڪتاب ۽ ٻين آيل ڪتابن جي باري ۾ ڪا وڏي دعوا نٿو ڪريان باقي هر شاعر جيان مون به ڪوشش ڪئي آهي.

ادبي تاريخ ۾ پنهنجي ۽ دوستن جي تحريرن سان سنڌ امڙ جو نالو روشن ڪرڻ جي آئون سمجهان ٿو ته هن وقت سنڌ ماءُ هر طرف دشمنن جي گهيراءَ ۾ آهي جيڪو گهيراءَ اسان جي درياءَ، سمنڊ، ٻيٽن، ڪوٽلي، ڪارونجمر ۽ ڌارين افغاني، برمين، بنگالين کي چند پئسن جي لالچ تي جعلي ڪارڊ ۽ ڊوميسائيل ٺاهي اسان کي اقليت ۾ تبديل ڪرڻ جي هڪ وڏي سازش آهي جنهن لاءِ اسان جي سڃاڻ ادبين، شاعرن، ليکڪن، وڪيلن ۽ زندگيءَ جي مختلف مڪتب فڪر جي ماڻهن ساڃاهه وندن کي پنهنجو ڪرادر ادا ڪرڻو پوندو. ڇو جو جڏهن اسان جا وسيلا بچندا ته اسان جو ايندڙ نسل ٻولي بچندي جي وسيلا ئي نه هوندا ته اسان جي حالت به خدانخواستہ مستقبل ۾ فلسطين، افغانستان، برما، سريلنڪا جهڙي هوندي.

آئون ان موقعي تي ڪتاب ۾ شامل سڀني شاعر دوستن جو شڪر گذار آهيان جن اسان جي هن ادبي گلدستي ۾ شامل ٿي پنهنجي گلاب جهڙين خوشبوءِ دار تخليقون کي هن ڪتاب جي زينت بڻايو. مون سان گڏ هن گڏيل شاعري جي ڪتاب گيترو رنگ شاعريءَ ۾ مرتب طور سنڌ ڌرتيءَ جي خوبصورت شاعر پياري دوست وفا غلام عباس خاصخيليءَ جن جو به ته دل سان شڪر گذار آهيان جن مرتب طور مون سان گڏجي پيار خلوص مان محبت بخشي.

منهنجي ذاتي زندگيءَ بچپن کان وٺي غربت ۾ گذري منهنجو والد گهوڙي گاڏي هلائيندي ۽ امان رلهيون سبندي مون کي ۽ ادي شهيد روينه اچڻ کي پالي پڙهائي گريجوئيٽ ڪرايو پر سال 2021ع جو اپاڳو 21 مئي جو ڏينهن جنهن ڏينهن وقت جي رهڙن درگاه پير ڪٽڪپال لڳ فتح پور تعلقه ڪوٽجي ضلع خيرپور ميرس جي مجاورن منهنجي نياڻي قرآن پاڪ جي حافظ شهيد روينه کي بي درديءَ سان قتل ڪري لاش لاوارث ڪري ڪنڊيارو ۾ اڇلايو جنهن جي لاش وصولي کان هن مهل انصاف ملڻ تائين آئون ملڪ جي معزز محترم اعليٰ ادارن آڏو بيوقوفير بڻجي هڪ هڪ آڏو اکين مان نير وهائي جھول جھولي انصاف پني رهيو آهيان مگر افسوس انصاف جو ”ا“ به نه ملي سگهيو آهي. آئون ملڪ پاڪستان جو پرامن شهري آئين قانون تي يقين رکندڙ شاعر آهيان هن ڪتاب

جي ذريعي ملڪ پاڪستان جي سيني معزز اعليٰ عملدارن، ادارن ۽ خاص ڪري چيف جسٽس آف سنڌ صاحب جن کي گذارش ٿو ڪريان ته ادي شهيدروپين اچڻ جي خون جو پاڻمرادو نوٽيس وٺي درگاه پير ڪٽڪال جي قاتل مجاورن کي سخت سزا ڏيڻ سان گڏ ان درگاه پير ڪٽڪال کي حڪومت اوقاف کاتي ۾ شامل ڪري جيئن درگاهن جو تقدس برقرار رهي سگهي ۽ مستقبل ۾ وري ڪنهن ٻي روپين سان اهڙو ظلم زيادتي قتل ٿي نه سگهي؟

آخر ۾ مون ناچيز کي ادبي دنيا ۾ روشناس ڪرائيندڙ سرجهڙهار سڄڻ محبوبين، پرين پيارن، پائرن توڙي پينرن جو نالو ضرور ڪٽندس جن جي ڏنل ساٿ ۽ همت افزائي سان اڄ پنجن ڪتابن جي خالق ۽ شاعر طور سڃاتو وڃان ٿو.

استاد عبدالرزاق اچڻ، سائين يارس حميد، مهر ڊبائي، مشتاق بخاريءَ، عامر انصاري، ياسين چانڊيو، ساجد سنڌي، تنها سخاوت شيخ، نويد ناز اچڻ، حيدر تونائي، معصوم بخاريءَ، وشال امير ابڙو، علي حسن چيڙو، احساس ميرل، احمد گل سولنگي، منصور اچڻ، وحيد اچڻ، نذير عباسي، علي عباس ڪليري، سافي ارشاد لورڙو، معشوق محسن ابڙو، علي حسن سرڪي، ديدار معصوم، ساجد جمالي، احمد علي مسافر، فقير قليو، ايڊوڪيٽ محمد طارق مھيسر، ظهير احمد لاڙڪ، پائرن محب اچڻ، رينواز اچڻ، مسڪين اچڻ، ساه ڪان وڌ پيارن پڄڻن پائين محمد نواز مير شاهنواز، محمد موسيٰ، محمد صالح ۽ ادي نسرين الطاف، صنم سنڌي، سيما عباسي جن لاءِ تاعمر دعاگو آهيان جن منهنجي مٿان پنهنجو شفقت ڀريو هٿ رکي هن منزل تي پهچايو.

مبين اچڻ

***

تعارف

اصل نالو: - خير محمد

ادبي نالو: - خيرل سيلرو

جنم تاريخ: - 14 آگسٽ 1972 ع

جنم هنڌ: - ڪور ڏاتو سيلرا شهدادڪوٽ

فون نمبر: - 03337505187

0314410518

ڇپيل ڪتاب: - 4 عدد گڏيل شاعرن جي ڪتابن ۾ شامل

اڻ ڇپيل: - 4 ڪتابن جو مواد

ڳايل گيت: - 100 عدد

لکڻ جي شروعات: - 1990 ع

تعليم: - ايم اي سائنس

ڪرت: - بزنس ۽ زمينداري

اي ميل: - khair muhammad477@gmail.com

رهائش: - مستقل پتو: - ڪور ڏاتو سيلرا شهداد ڪوٽ

هاڻوڪو پتو: - مستوفي محلا رتوديرو روڊ شهداد ڪوٽ

غزل

همت جي نه هاريو ته هر دل تي پڄڻو
 ارادو اٿل آ ته منزل تي پڄڻو
 ڪڍيوسي نه ڦاٿل قدم پنهنجو گپ مان،
 جهيٻون ڏئي جهجي پو ته دل تي پڄڻو.
 سڏي پئي ٿي تاريخ صدين کان توکي،
 زبان سان چئون ٿا ته در دل تي پڄڻو.
 مشعل راهه هٿ ۾ زبان تي ترانو
 سڏي واٽ وٺي نه اٽڪل تي پڄڻو
 وٽا ملڪ ماڻهن ڪيئون قوم آجي.
 اسان پيا ٿا سوچون ته پئڻل تي پڄڻو.
 بنا محنتن جي نه ماڻيندين منزل،
 جي منزل گهرين ٿو ته مڦٽل تي پڄڻو.
 ٽمر ساڻ ڪٽ ۽ ڪفن ٻڌ مٿي سان،
 سفر جاري رک پوءِ جل ٿل تي پڄڻو.
 ٿو هرڪو چئي ذات چمڪي پئي من،
 ڇڏي قوم ساري پو هيڪل تي پڄڻو.
 ڏئي قربانيون ڪي ڳرا ملهه پريندي،
 ملهين خون ڏيئي پو اٿل تي پڄڻو.
 رکي نظر ميري ٿا روڪن ۽ توڪن،
 انهي سوچ گهري جي جهل پل تي پڄڻو.
 صديون سفر ڪاٽي ڪيئي حسرتن جا،
 منا پوءِ مقصد جي پل پل تي پڄڻو.
 دنيا "سيلرا" چنڊ تارن تي پهتي،
 اسان چئون ٿا "خيرل" ته چئنل تي پڄڻو.

***

غزل

اڪين ۾ آڳ جا شعلا بدن ٻري ٿو پيو
 اچي ٿي ياد سڄڻ جي ته هانءَ ڏري ٿو پيو.
 جو حادثو آ ٿيو زندگي ۾ اي يارو
 اهو ئي منظر بس ذهن تي ٿري ٿو پيو.
 ڪري جدائي ويو هو نه ڪنهن کي خبر ڏني،
 مليو جو صدمون اڃانڪ اندر ڳري ٿو پيو.
 چوان ته ڪنهنڪي چوان ڪوسجڻ سڄي ٿي نٿو
 ڏکيو آ درد جو دونهون نه سو ٿري ٿو پيو.
 مفاد ڪونه ڪو آهي ته ڪنهن ۾ ڪنهنجو ڪو
 نه ڪوئي مفت ۾ ڪنهن لاءِ هٿ مري ٿو پيو.
 تون غير پير پري ڪر هي پاڪ ڌرتي آ،
 جلائي خاڪ ڪنڊي هت اگر جري ٿو پيو.
 تڪر تڪر ٿو ڪرڻ چاهين سنڌ کي مڪڙا،
 ڳيا ڳيا ٿي ويندين مڙ زهر وري ٿو پيو.
 الاهي درد جون دانهون ڪيان ٿو تون ئي ٻڌ،
 هتي ته هرڪوئي هڪٻئي تي ير ٻري ٿو پيو.
 نه ماني پاڻي وڻي ۽ نه ننڊ آ "خيرل"،
 هي "سيلرو" ته ٿڌا ساهه بس پري ٿو پيو.

***

غزل

هت ذات وڪامي ٿي جذبات وڪامي ٿي،
 نون جي وڇاڻي تي هر رات وڪامي ٿي.
 لاچار پيو ڦٽڪي عظمت ٿي پئي لتجي،
 بزدل جي اڳيان سچ جي لڄ لات وڪامي ٿي.
 خواهش جي غلامي ۾ محبت جو قتل عام آ،
 ڪنهن لوپ ۽ لالچ ۾ ڪا تات وڪامي ٿي.
 آ قوم وئي ونڊجي ذاتن ۽ صفاتن ۾،
 بس ذاتي مفادن لاءِ هر ذات وڪامي ٿي.
 مظلوم پڇائن ۾ ظالم جي سزائن ۾،
 حق سچ تي بلند ٿيندڙ هر بات وڪامي ٿي.
 اُمتي ته ٺهيو يارو مرشد به وڪامي ٿو،
 ناموس لڄي آهي سادات وڪامي ٿي.
 اشراف وڪيو هتڙي وڪجي ٿي بزرگي ۾،
 چوندو آ رڳو هرڪو بد ذات وڪامي ٿي.
 افلاس نه آ وڪبو گلنگي به وڪاڻي آ،
 ڏاهن جي هٿان هر دم هي ذات وڪامي ٿي.
 اخلاص ويو ڪاڏي ۽ گهل ڪٿي آهي،
 مزدور ۽ پورهيت جي حالات وڪامي ٿي.
 هڪ ذات آرب جي بس جاڏي نه پڇاري ٿي،
 ماڻهوءَ کان روز هتي خيرات وڪامي ٿي.
 حقدار جو حق ٿوڙي ڪن موج پيا ڪوڙا،
 مسڪين غريبن جي سوغات وڪامي ٿي.
 آ ساهه به ”خيرل“ هي ”سيلرا“ ته پرائو ۾،
 ڏس موت جي آڏو ڇو سڪرات وڪامي ٿي.

***

غزل

امن جي باغ آڇڙ تي وڏو افسوس آ سنڌ کي،
 گل گلزار اُڪرڻ تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 ڪڏهن آزاد هائون ۽ ڪڏهن آهيون غلامي ۾،
 زماني جي بدليجي تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 دريا ۽ سمنڊ تي قبضو آ ڪوئي گئس تي قبضو
 وسيل سارا ڦرجي تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 اڳي برمي بنگالي ۽ بهاري هاڻ افغاني،
 پنائين جي پڪڙجي تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 گهڻا اڳواڻ ۽ ليڊر وڪامي ويا ٿڪي پئسي،
 سنڌي سردار وڪجي تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 نڍي نيري اُفق نيري جيان سڀنا به نيرا ها،
 خوشين جا خواب لتجي تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 ادب جي سونهن هو سائين قمر کوسو سڄي سنڌ ۾،
 قمر کوسي جي وڇڙ تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 سباحي سادڙي انسان درويشي طبيعت جي،
 قمر سائين جي مرجھڻ تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 ٿيندا غدار هن هر قوم ۾ ڪي ڏيڳ جا گيجر،
 انهن گيجرن جي اُسر تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.
 خوشين سان راند آ تنهنجي اسان کي نير هن ڳڙ ۾،
 مگر ”خيرل“ جي سڌ ڪڻ تي وڏو افسوس آ سنڌ کي.

***

غزل

زندگيءَ جي سوزَ تي زندگيءَ مُرگي پئي،
هر خوشيءَ جي ڪاڄ تي بيحسي مُرگي پئي.
حق گهرڻ جي عيوضي جيئرو ساڙيو ٿو وڃي،
دادَ جي فريادَ تي درندگي مُرگي پئي.
گهوٽَ ٿا ڪنڀيا وڃن لاشَ ٿا چڇريلَ ملن،
ها ستلَ هن قومَ تي زيادتي مُرگي پئي.
پيا اڪين آڏو لٽن مالَ ملڪيت آڀرو
ٿي تماشاڻي مٿان بيعزتي مُرگي پئي.
وحشيا جي ناچَ تي گهنگهوڙو بي روئن پيا،
جنهن وڳا پيرن ۾ سا ناچڻي مُرگي پئي.
وقت ۽ حالات سان مڙس ٿي آ منهن ڏبو
پر قضائي هارَ تي بي وسي مُرگي پئي.
زندگيءَ کان هارجي جن قبوليو موتَ آ،
تن مٿان هي بي رحم خودڪشي مُرگي پئي.
نيٺ ٿي ويا خُشڪُ پئي لب سڪا تاسي نڙي
تيرَ گردن ۾ لڳو تشنگي مُرگي پئي.
راتِ چانيلَ ٿي رهي زندگيءَ تي عمرِ پر
پاٽَ اوندهه جي مٿان روشني مُرگي پئي.
ڏٺن واري سنڌ جو ڪو ڏٺي ناهي ٿيو
نڌلڪي هن ديس تي بيڪسي مُرگي پئي.
ڪهڙي آخر ڳالهه آ سڌ نه ڪائي سُرَتِ آ
اهڙي بيهوشيءَ تي هي بيخودي مُرگي پئي.
"سيلرا خيرل" اڃا قوم هي اڻ ڄاڻ چو
ان ابوجهائيءَ مٿان سادگي مُرگي پئي.

***

غزل

ڪي خيالَ خطا جهڙا، ڪا سوچَ وفا جهڙي،
ڪا مهرَ به ميري آ، ڪا نظرَ شفا جهڙي.
افلاشَ پيو ڪاهي انسانَ جي جُهرمتَ ۾،
اخلاصَ ويو ڪاڏي، محفلَ آ عزا جهڙي.
مقدارَ صدائن جو محصورَ آ نفرتَ ۾،
حاصل نه ڪري سگهبي رحمتَ ڪاعطا جهڙي.
محرومَ بصيرتَ کان، مغرورَ آهانتَ ۾،
تعريفَ به جنهنجي آ، ڪنهن ڪيهَ ندا جهڙي.
بي ڏوهَ قتلَ جو آ، الله قصاصَ ڪندو
خوني تي ڪندو نازلَ، شامتَ آ بلا جهڙي.
هر روزَ رڪنَ ٽانڊا پنهنجا ئي جهڳن تي ٿا،
غيرن تي معيارَ نه آ، جا ذاتِ دغا جهڙي.
سُرَ ڪٽجي وڃي سوڏو ٿيندو نه ضميرن جو،
نيعتَ ٿي پليتيءَ جي، پل ڏي تون جزا جهڙي.
انسانَ غرورَ ڳلا، ۽ آهي وڏائيءَ ۾،
پئي ناهي خطا اهڙي ٿڪڙ جي خطا جهڙي.
مزدورَ ولوڙي ٿو رتَ پاڻيءَ وانگي هت،
ماني جي ڳڀي لئه هي محنتَ آ فنا جهڙي.
سُرهارَ سڄي سنڌڙي فردوسَ جي آ صورت،
مهراڻَ جي موسمَ آ، جنتَ جي فضا جهڙي.
محتاجَ نه ڪرِ مولا، انسانَ جي آڏو تون،
ڪرِ خاصَ عنايتَ هي ٿئي ٻاجهه سخا جهڙي.
رشتنَ جي رفاقتَ سان، ٿا گهاٽو ملن "خيرل"،
محبتَ به ملي ٿي ڪا، "سيلرا" ته سزا جهڙي.

***

چپيل ڪتاب

- (1) گيتن جهڙا ٻار (ٻارن لاءِ شاعري) 1998ع
- (2) پيار جي موت ۾ (چؤستا) 1999ع
- (3) سونهن سنسار جي (ٻارن لاءِ شاعري) 2001ع
- (4) سار جي خوشبو (100 غزل) 2004ع
- (5) هڪ وجود - ڪيئي وجود
- (ڪوثر ٻرڙي جون ادبي ۽ فني خدمتون ايم اي سنڌي لاءِ لکيل مونو گراف) 2009ع
- (6) سفر چاهتن جو (ڪوثر ٻرڙي سان گڏ شاعري) 2012ع
- (7) هلبو وڃبو هاڻ - (قمر ڪوسي کي پيٽا) 2019ع
- (8) شهيد رويينه اڇڻ جي خون سان انصاف وارو سوال (مبين اڇڻ سان گڏ - مرتب) 2022ع
- (9) هاءِ ڪيڏو پري ويو آهين (اشرف زمان پير چنڊاميءَ جي شخصيت ۽ ادبي خدمتن کي پيٽا) 2022ع
- (10) موتين مالها (گڏيل شاعرن جي شاعري) مبين اڇڻ سان گڏ مرتب - 2022ع

ايندڙ ڪتاب

- (1) باجارا جا تخليقڪار ۽ مان (مضمون، مقالا، تاثر ۽ اڀياس)
- (2) سونهن جي سمنڊ ۾ (شاعري)
- (3) سڀنا ۽ ساڀيانئون (وايون)
- (4) جيئڻ آهي توسان (ڳايل شاعري)
- (5) احساسن جا روپ (مضمون، مقالا، تاثر ۽ اڀياس)
- (6) سوچون ٽڪرا ٽڪرا (نثري ٽڪرا)
- (7) تهڪ تهڪ زندگي (مزاڪيه شاعري)
- (8) هي دور اسان جو آ (ٻارن لاءِ ڪهاڻيون)
- (9) آءُ استاد آهيان (ٻارن لاءِ مزاڪيه ڪهاڻيون)

مشتاق بخاريءَ جو مختصر تعارف ۽ ادبي خدمتن جو مختصر جائزو

- نالو: مشتاق احمد شاه
- ادبي نالو: مشتاق بخاري
- والد جو نالو: سيد غلام علي شاه بخاري
- ادبي سڃاڻپ: شاعر، اديب، ڪهاڻيڪار
- جنم: 27 آڪٽوبر 1969ع
- ڳوٺ لونگاڻي تعلقو ڳڙهي ياسين ضلعو شڪارپور
- تعليم: ايم.اي (اڪنامڪس) 1992ع، (سنڌي) 2007ع، ايم.ايڊ، ايم.فل جاري
- ملازمت: استاد (رتاڻڊ) 31 مئي 1988ع کان 31 آگسٽ 2017ع
- لکڻ جي شروعات: 1989ع کان
- پهرين تخليق:
- (1) (شاعري ۾)

وڻن ٿا ٻول ٻارن جا، اڇن پورن ۽ ڪارن جا.
تلن ٿا ٽمڪن ۽ مرڪن ٿا، نظارا ڇڻ ستارن جا.

(اها تخليق هفتيوار اخبار ”شب روز“ شڪارپور ۾ 1989ع ۾ شايع ٿي)
(2) (نثر ۾)

سڌڪا سڌڪا زندگي، ڪهاڻي (ٻاراڻو ادب)
(ٻاراڻي رسالي ”گلڙا“ شڪارپور ۾ ڇپي)

پبلشر طور آجيان پبليڪيشن ڊڪٽ پاران ڇپايل ڪتاب

- (1) تنمنجا سينا (شاعري) 1998ع - نياز شيخ
- (2) پيار جي موت ۾ (چؤستا) 1999ع - مشتاق بخاري
- (3) تنهن عشق کي شاباس (پاڪستان جا لوڪ داستان) 2004ع - ڪوثر ٻرڙو
- (4) تون منهنجو صنم آهين (شاعري) 2005ع - ڪوثر ٻرڙو
- (5) حسين ۽ ڪربلا (مرثيه ۽ نوحه) 2006ع - امداد سروي

اعزاز

- چيف ايڊيٽر: ماهوار ”هڪار“ ڊڪٽ (ٻارن جو رسالو)
- چيف ايڊيٽر هفتيوار اخبار ”ساڀيان“ شڪارپور
- چيف ايڊيٽر: سلسليوار ”سهائي“ لاڙڪاڻو
- چيف ايڊيٽر: ماهوار ”ٻارڙن جي ٻاري“ حيدرآباد
- ايڊيٽر: ماهوار ”نئون ڇنڊ“ ڊڪٽ
- ميمبر ايڊيٽوريل بورڊ: ”ماهوار“ لوڪ“ مئگزين ڪراچي
- ميمبر ايڊيٽوريل بورڊ: ماهوار ”سنڌ راڻي“ حيدرآباد
- باني: آجيان پبليڪيشن ڊڪٽ
- ايڊيٽر ماهوار ”سنڌ راڻي“ حيدرآباد
- چيف ايڊيٽر روزاني ”آجيان“ شڪارپور

مجتاؤون/پيتائون

- ”من گهريو مشتاق بخاري“ (شخصيت ۽ ادبي خدمتون) 2017ع، مرتب: احسان راهوچو
- ”مشتاق بخاري سڀ تي پاري“ (ادبي خدمتن جو مختصر جائزو) 2018ع، مرتب: ساجده جبين
- ”مشتاق جي ڀارت ٿو“ (50هين سالگره جي موقعي تي مڃتا) 2019ع، مرتب: ساجده جبين
- ماهوار ”لوڪ مئگزين“ ڪراچي، ماهوار ”سنڌ راڻي“ حيدرآباد ۽ سلسليوار ”سهائي مئگزين“ لاڙڪاڻو جا مختلف شمارا ”سالگره نمبر“ ۽ ”ڪارنر“ طور ڇپيل

ادبي، سماجي ۽ تعليمي تنظيمن سان وابستگي

- نثار بزمي ادبي سنگت ڊڪٽ
- سنڌي ادبي سنگت ڊڪٽ
- سنڌي ادبي سنگت لونگاڻي
- گستا
- شهنشاهه سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن لونگاڻي

عهدا

- خزانچي: نثار بزمي ادبي سنگت ڊڪٽ، 1989ع
- سيڪريٽري: سنڌي ادبي سنگت ڊڪٽ، 1993ع
- رابطہ سيڪريٽري: سنڌي ادبي سنگت ضلعو شڪارپور، 1994ع کان 1996ع تائين
- سيڪريٽري: سنڌي ادبي سنگت لونگاڻي 1999ع
- جنرل سيڪريٽري: شهنشاهه سوشل ويلفيئر ايسوسيئيشن لونگاڻي
- صدر: گستا يونٽ ڊڪٽ
- مرڪزي جوائنٽ سيڪريٽري: سنڌي ادبي سنگت سنڌ 2010-13ع
- جوائنٽ سيڪريٽري: گستا ضلعو شڪارپور 2013-16ع
- جنرل سيڪريٽري: گستا ضلعو شڪارپور 2016-17ع
- سرپرست اعليٰ پريس ڪلب ڊڪٽ

سرگرميون

- ادبي ۽ سماجي پروگرامن ۾ ڀرپور شرڪت ڪرڻ
- پبلشر طور ڪتابن ۽ رسالن جي اشاعت ڪرڻ
- ڪمپيوٽر، ادبي پروگرام ”ادبي سنگت“ ريڊيو پاڪستان خيرپور
- هات ايڊ 105 لاڙڪاڻو

ايوارڊ

- بيسٽ ڊرامہ رائيٽر ايوارڊ - سال 1994ع بي ايڊ ڪاليج شڪارپور
- بهترين شاعر ايوارڊ - سال 1998ع سنڌ فنڪار ترست

گيترو رنگ شاعري

- بهترين شاعر ايوارڊ (پارائو ادب) ”ڪتاب گيتن جهڙا ٻار“ سال 1999ع، سنڌي ادبي سنگت سنڌ (مرڪز)
- بهترين شاعر ايوارڊ (پارائو ادب) سال 2004ع، سنڌ چلڊرين اڪيڊمي خيرپور
- بهترين شاعر ايوارڊ – سگا سيوهڻ شريف
- وفا نائن شاهي مڃتا ايوارڊ – سال 2010ع، سنڌي ادبي سنگت سنڌ مرڪز
- سيد وريل شاهه لائيف اچيومينٽ ايوارڊ – سال 2015ع، سنڌي ادبي سنگت رتوديرو
- بهترين شاعر ايوارڊ – سال 2015ع، ماهوار ”ريڪائون“ ڪراچي
- بهترين شاعر ايوارڊ (پارائو ادب) 2018ع، مهراڻ ادبي سنگت شڪارپور
- استاد قمر کوسو ايوارڊ – سال 2018ع، سنگت لکي غلام شاهه
- بيسٽ ٽيچر ايوارڊ – 2018ع، گورنمينٽ سيڪنڊري ڪلسٽر اسڪول (سرسو)
- گڙهي صاحب خان ۽ ٻيا ڪيترائي مڃتا سرٽيفڪيٽ، ادبي، سماجي، تعليمي ادارن ۽ سنڌي رسالن پاران حاصل ڪيا آهن..

ڳائيندڙ فنڪار

ممتاز لاشاري، غلام شبير سمون، عاشق نظاماڻي، ڊيدار سمون، نجف علي، الطاف سمون، ممتاز ڪنول، منظور سخيراڻي، نذير سمون، غلام شبير شاهه ڀٽي، ڪمال سمون، عبدالغني ڀٽي، سرمد اياز، فدا ڪوڪر، سليم رضا ڪنير، دانش منظور، پيرل ٻرڙو، اختر سخيراڻي، سهيل سمون، زاهد شاهه، شان سومرو، وحيد سمون، عرفان سانگهرو، منل سانگهرو، اڪبر شيخ، گل حسن شيخ، عرس شيخ، ياسين ڀٽو، سليم رضا جلباڻي، عنايت منگي، طاهر عباس، معصوم مختيار عرف شوڪت ميمڻ، عرفان سولنگي، شريف عباسي، راجا منظور، منير ميمڻ، عبدالرحيم ميراڻي، عرفان حيدر عباسي، وسيم ڪوڪر، زاهد سمون، مرتضيٰ داڍو، سعيد منگي، نديم ڪٽياڻ، بشير ابڙو، عبدالستار ڪنير، اربيلو بليدي، حيدر ابڙو، شرف الدين لغاري، سائول ميراڻي، صاحب سمون، هاشم ابڙو، بابر چانڊيو، صوفن مارفاڻي، عابد ڪوريڇو، ياسين شيخ، عالمگير سولنگي، مرتضيٰ عالماڻي، انور زرداري، مصدق عباس سولنگي، عبدالصمد ملگاڻي، عبدالرحمن سهتو، نظير چانڊيو، وفا عباسي، فقير عبدالمجيد سيال ۽ ٻين فنڪارن جي آوازن ۾ لڳ ڀڳ 200 ڪلام ڳايو.

ڏس پتو: مشتاق بخاري، ٽپال گهر ڊڪٽ، ضلعو شڪارپور

موبائيل نمبر ۽ واٽس اپ نمبر: 0300_3191872

اي ميل: Mushtaqbukhari485@gmail.com

گيترو رنگ شاعري

غزل

وڃي ڳوٺ پنهنجي وساري ڇڏيندو
پنهنجي دل مان دلبر ڌڪاري ڇڏيندو.
وڃون ٿا ته مونکي ٻڌائي وڃو هي،
هتي مونکي ڪنهنجي سھاري ڇڏيندو؟
اوهانجي ملڻ سان حياتي ملي ٿي،
هتان جي هليا ويو ته ماري ڇڏيندو.
ڏسي منهنجي حالت وڃن هي ڪيو بس،
اونھاري ڇڏيندو نه سياري ڇڏيندو.

***

غزل

ڪيئن جيئان پيو ڏسي وڃ تون،
حال هڪڙو دفعو ڏسي وڃ تون.
ڇا ڇا ماڻهن ڪيو ۽ تو ڇا ڪيو
ڇا ڇا مونسان ٿيو ڏسي وڃ تون.
وقت اهڙي به آ ڪندو ڪنهن سان،
وقت جو حادثو ڏسي وڃ تون.
توسو زندگي به ڪهڙي آ،
ناهي ڪوئي مزو ڏسي وڃ تون.
ڪيڏو ”مشتاق“ کي تو چاهيو هو
پنهنجو هي دادلو ڏسي وڃ تون.

***

گيت

رکي توسان ياري ختم ٿي وياسين،
سڄا سارا تنهنجا صنم ٿي وياسين.

تنهنجي يار چاهت وساريو آسپ ڪجهه،
اٿڻ ۽ هي ويهڻ سيڪاريو آسپ ڪجهه،
تنهنجي عاشقيءَ ۾ اتم ٿي وياسين.

ڏسي منهن پري جي ڪندا ها اڳي من،
گلا منهن پري جي ڪندا ها اڳي من،
انهن لاءِ به هاڻي اهم ٿي وياسين.

تنهنجو ساه مون ۾ منهنجو ساه تو ۾،
آ ”مشتاق بخاريءَ“ جو ويساه تو ۾،
ملي پاڻ پئي هڪ جسم ٿي وياسين.

***

تعارف

اصلي نالو: غلام قادر
پيءُ جو نالو: محمد صديق
ادبي نالو: امر ساهڙ
جنم جي تاريخ: 5 فيبروري
جنم جو هنڌ: ڳوٺ ٿاڌاٽ، مھراڻو ٿرپارڪر
تعليم: ايم.اي. سنڌي ادب (فرسٽ ڪلاس) بي.ايڊ (فرسٽ ڪلاس)
لکڻ جو آغاز: 1990ع کان
صنفون: بيت، وايون، غزل، نظم، هائيڪا، ڏيڍسٽا، چوستا
سنڌ جي سڀني معياري مئگزينن، رسالن ۽ اخبارن ۾ شاعري مضمون، خاڪا ۽
اڀياس شايع ٿيندا رهن ٿا.
تنظيمي وابستگي: سنڌي ادبي سنگت شاخ نئون ڪوٽ جو 5 سال سيڪريٽري
ضلع ميرپور خاص جو 2 سال ضلع رابطا سيڪريٽري.
ڪمپيوٽر: ريڊيو پاڪستان مٺي تي 2005ع کان 2012ع تائين.
چپيل ڪتاب: اکين م الڪا (شاعري) خيال ڪٽو ڪٽڪاڻن ٿا (ريڊيو
اسڪرپٽ) صحرا مون ۾ ساه کڻي ٿو. (شاعري)
اسان کان پيار لکرايو (متفرقه نثر جو ڪتاب).
ايوارڊ: سنڌي ادبي سنگت مرڪز پاران بهتر ڪارڪردگي تي تنوير عباسي
(شيلڊ)، سنڌي ادبي سنگت شاخ مٺي طرفان بهترين شاعر (ايوارڊ) فقير مقيم
ڪنڀار فائونڊيشن پاران بهترين شاعر (ايوارڊ)
ميگهه ادبي سماجي فورم سنڌ پاران بهترين شاعر (ايوارڊ) اين.سي.ايڇ.ڊي
ٿرپارڪر پاران بيسٽ ٽيچر (ايوارڊ). انجمن ترقي پسند مصنفين سنڌ طرفان
صحرا مون ۾ ساه کڻي ٿو کي سال 2016 جي شاعري جي بهترين ڪتاب جو
(ايوارڊ)

غزل

میکدو میخوار گولي ٿو
 دل ڏکيءَ لئي قرار گولي ٿو.
 گونين جي قيد خاني ۾
 زندگيءَ کي زوار گولي ٿو.
 اي خدا! هن زمين تنهنجيءَ تي
 آدمي انتشار گولي ٿو.
 پير تنهنجي پيار جا ليڪڻ
 درد دل جو دوار گولي ٿو.
 قرب جي ڪمرشل زماني ۾
 ڪو پوئتر پيار گولي ٿو.
 پاڻ پرديس ۾ پڌاري پو
 ديس کي دربار گولي ٿو.
 شمر جي شور مان ڀڄي نڪتل
 روح ڪو ريگزار گولي ٿو.
 ايئن گهورپ ڪري گهٽا تنهنجي
 جيئن ڌڻ ڪو ڌنار گولي ٿو.
 سخت وحشي سماج ۾ ڪوئي
 ماڻهپي جو معيار گولي ٿو.
 شمر جي چونگ تي حسين چمرو
 رات جو روزگار گولي ٿو.
 قرب بيشڪ ڪلاسيڪي آهي
 نيٺن ليڪن نڪار گولي ٿو.
 ديس سان جنهن ڪيون دغائون ٿي
 سو وڃايل وقار گولي ٿو.
 گيت جهڙو گهڙو گهڙڻ لاءِ
 خاڪ ڪنهي ڪنڀار گولي ٿو.
 پر ها تنهنجو پياڪ بڻجي ڪو
 خوبصورت خمار گولي ٿو.

***

غزل

درد جو ڪو دنگ ڪونهي
 ٻوڙ ڪانهي، رنگ ڪونهي.
 عشق جو اڻپور آهي
 ڪو ٻڪي جو انگ ڪونهي.
 سوچ منفي ڇو رکين ٿو؟
 ذهن ۾ جي رنگ ڪونهي.
 ماڻهيءَ تي ماڻ آهي
 ڪو چڙو يا چنگ ڪونهي.
 ايترو مايوس ڇو آهين؟
 ڇا خدا تي ننگ ڪونهي؟
 مان ايامن کان اڪيلو
 ساڻ تنهنجو سنگ ڪونهي.
 هاڻ ٽڪجي هو پيو آ
 تو منجهان پر تنگ ڪونهي.
 ڪونه ملندو ماڳ پاڻهي
 پاڻ جوتي جنگ ڪونهي.
 ”امر“ بي ترتيب کي ئي
 ڪو سليقو ڍنگ ڪونهي.

***

غزل

غضبُ لهجو غزلَ جو رکين ٿي،
 واسُ اوتي وصلَ جو رکين ٿي.
 خوبصورت هن خيالَ تنهنجا،
 اثر ليڪن اڌلَ جو رکين ٿي.
 پيارُ پوکين ٿي نئون، نرالو،
 انس روز-ازلَ جو رکين ٿي.
 شامِ ٿيندي سُرمني وڃي ٿي،
 ڪرشمو ڪو گجلَ جو رکين ٿي.
 شاهُ ڪي ۽ شيخَ ڪي پڙهين ٿي،
 گڏ رسالو سچلَ جو رکين ٿي.
 نرم نازڪ، تون نفيس آهين،
 جگرُ ليڪن جبلَ جو رکين ٿي.
 لوڪ گيتن ۾ لحاظ پاڳي!
 شاهُ راضي رتلَ جو رکين ٿي.
 اثر پنهنجي تون مزاج ۾ چو،
 تيز ڪاڙهي، تتل جو رکين ٿي.
 زلفَ تنهنجا پشمَ کان ملائم،
 بارُ تن تي بگلَ جو رکين ٿي.
 لڪ، لڪوتيءَ ۾ ڪٿي لڪائي،
 پيڏُ چوڙيءَ پڳلَ جو رکين ٿي.
 اک ٻڌائي ٿي ته اُچُ ارادو
 ڪنهن نه ڪنهن کي قتلَ جو رکين ٿي.

***

غزل

دردَ دل اندر ڏڙا ٿي ويا آهن،
 ڪير-ٿر وانگرُ ڪڙا ٿي ويا آهن.
 ڪالمه جيڪي ڪنڊ ۾ ڪير وانگرُ هئا،
 اُچُ گريلن کان گڙا ٿي ويا آهن.
 ماڻَ ميمَر جي پُڄاڻان پَرارن ٿي،
 چنگ توڻي چُپ چَڙا ٿي ويا آهن.
 ورستيءَ کي الوداعُ ڪرڻ کانپوءِ،
 چوڪرا ڪيئي چَڙا ٿي ويا آهن.
 هاڻ ڪاٿي آشيان اُمنَ جا اڏجن،
 ڏيهه سارا هي ڏڙا ٿي ويا آهن.
 هاڻ گري، گلبدن آ، نه ٿي سوسي،
 بانڊا اٽلپ پڙا ٿي ويا آهن.
 فرج، ڪولرَ جو زمانو اچڻ کانپوءِ،
 گهرن مان غائب گهڙا ٿي ويا آهن.

***

غزل

رات رڻ جي نري، هوريان، هوريان،
 ياد هن جي وري، هوريان، هوريان،
 مئگدي جي مٿان لڙڪڙائڻ لڳي،
 رات تارن پري، هوريان، هوريان،
 تانگهه تڙپي اُٿي، باه پڙڪي پئي،
 ڪير ٻانهن - پري، هوريان، هوريان،
 ديس سان دليري درد جي سفر جو،
 تار درياھ تري، هوريان، هوريان،
 ڪا نه سرندي هئي، نيٺ ويئي سري،
 تو سوا، پر سري، هوريان، هوريان،
 ڄام ساقي نڪو ٿي جڻي روڻو،
 خاڪ تڙ جي ڪري، هوريان، هوريان،
 چنڊ چھري مٿان، چنڊ چونڪي ڏني،
 چاندني ٿي چري، هوريان، هوريان،
 ڏانگڙا، ڏانگڙا ذات جي ڏيهه جي،
 درد کولي ڌري، هوريان، هوريان،
 "شهر آفاق" هو مگر واجد ويو،
 مفلسيءَ ۾ مري، هوريان، هوريان.

***

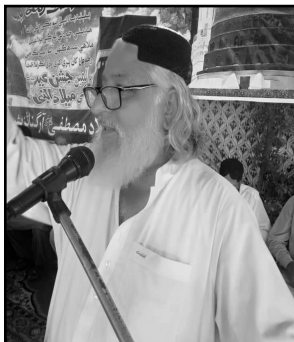
* ڏانگڙا: انڊلٽ

* شهر آفاق: لاڙڪاڻو

* مرحوم واجد منگي سنڌ جو سدا ملوڪ شاعر

غزل

پکين سان پيارُ هو پنهنجو،
 اهو ڪم ڪارُ هو پنهنجو،
 پکي، وڻ، ٿڌ، ٻني ٻارو،
 سڄو سنسارُ هو پنهنجو،
 مٿان مارين مورن کي،
 پٿن تي ٻارُ هو پنهنجو،
 بدوءَ جي بيد تي لپتي،
 پيو پوتارُ هو پنهنجو،
 اوهان جي شان ڪوڙي تي،
 اسان جو وارُ هو پنهنجو،
 انهن پنهنجيءَ عياشيءَ لئي،
 وڇايو ڄارُ هو پنهنجو،
 سڄڻ هر سامراجيءَ جو،
 پٺو پرمارُ هو پنهنجو،
 اوهان کي ڏاڍ جو ڌر هو،
 اسان کي دارُ هو پنهنجو،
 ڪرائي جي اديبن کي،
 ڪٿي لاچار هو پنهنجو؟
 اُتي آيو شڪاري هو،
 جتي گهر، ٻارُ هو پنهنجو،
 پتي سگهيو نه آرائين،
 گلن سان خارُ هو پنهنجو،
 بچائڻ پونءِ پنهنجيءَ کي،
 اهو اختيارُ هو پنهنجو،
 مٽيءَ جو مان جنهن رکيو،
 منو منارُ هو پنهنجو،
 وڏيري کي ويو لوڙهي،
 اٿل انڪارُ هو پنهنجو.

تعارف

مڪمل نالو: بشير احمد ڪٿري
ادبي نالو: خيال ڪٿري
پيءُ جو نالو: محمد حافظ ڪٿري
ڄمڻ جي تاريخ: 6 جون 1970ع
ڄمڻ جو هنڌ: ٽنڊو محمد خان
تعليم: بي ايس سي، بي ايڊ
ملازمت: استاد

لکڻ جي شروعات: 1986ع
ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: ذاتي ذوق
لکڻ جون صنفون: نثر ۽ نظم

ڇپيل مواد: 1. ذڪر پاڪ شاھ لولاڪ صلى الله عليه وسلم 2011ع نثر 2. مولا علي
ڪرم الله وجهه 2014ع (سوال جواب) 3. حضرت عثمان غني رضي الله
تعالیٰ عنه 2016ع (سوال جواب) 4. حضرت ابوبڪر صديق رضي الله
تعالیٰ عنه 2017ع (سوال جواب) 5. ساراھ سچي سرور صلى الله عليه وسلم جي (نعتيه
ڪلام شاعري) 2018ع 6. سرهاڻ مديني جي (حمد نعت ۽ مناقب شاعري)
2021ع 7. تاجدار ختم نبوت، مرزائيت ۽ علامه اہلسنت نثر 2021ع
8. پيارا پرور جله جا (نعت و مناقب شاعري) 2022ع
رابطو نمبر: 03332851250
ڏس پتو: مٽياري

غزل

ڪير تڙ تي ڪڙي ڏوڪري مون ڏٺي،
تنهن سان پيڙي پلڙ چوڪري مون ڏٺي.
لاڙڪاڻي، لياريءَ جيان ٿي لڇي،
ڏيهه! تنهنجي ڏکي، ڏوڪري* مون ڏٺي.
شهر سارا ڏسي موتي هان مگر،
پونءِ پنهنجي مڻا! اوڀري مون ڏٺي.
پير پنهنجا پئون آءُ آيس ڪري،
ڪونه ليڪن ڪٿي نوڪري مون ڏٺي.
ڪاڇي مان ڪهي رات آئي هئي،
پلڙ پاڻي ڀرڻ، پوڀري مون ڏٺي.
ٿي ڪيو گلن لئي احتجاج پوڻ،
تو مٿي تي رکي ڏوڪري مون ڏٺي.
فرق ناهي هتي ذات ۽ پات جو
دل تنهنجي مڻي! * موڪري مون ڏٺي.

***

* ڏوڪري شهر

* مڻي شهر

غزل

جفا سان وفا ڪر محبت نه ملئي ته چئجان،
 رقيب وٽان پي حمايت نه ملئي ته چئجان.
 محبت جو ميخان ڏس تون اندر ۾ مچائي،
 خوشيون شادمانا بشارت نه ملئي ته چئجان.
 سڄي زندگي يار گذري اجاين ڪمن ۾،
 اتي پير هٿ هٿ حرارت نه ملئي ته چئجان.
 ڪري سوچ ويچار چونڊي نمائندگي ڏس،
 حسابي ڪتابي قيادت نه ملئي ته چئجان.
 پڙهي يار قرآن کي غور ٿورو ڪري ڏس،
 فصاحت بلاغت صداقت نه ملئي ته چئجان.
 ڇڏي نفرتن کي ڪري قرب پنهنجن سندو ڏس،
 ڪرڻ ڌارين جي شناخت نه ملئي ته چئجان.
 اکين تان انا جي پتي لاهي ڪتري ڦٽي ڪر،
 نفاست سنڌي پو بصارت نه ملئي ته چئجان.

غزل

ڇڏي هي ڏيهه ڏوهن جو ثوابن ڏي وري پئون،
 ننڍي ريتون اگهاڙپ جون حجابن ڏي وري پئون.
 زماني جي سڃاڻپ لاءِ ڪريون تعليم حاصل،
 سڄڻ پنهنجن ٻچن جا ٿي ڪتابن ڏي وري پئون.
 مقالون ڇو ٻڌون هر هر موالن ۽ ملن جون،
 سڃاڻي جي اکر خاطر ڪتابن ڏي وري پئون.
 رهي ڇو زندگي پنهنجي سڪل ڪنهن خار وانگي،
 ڪري گلزار جيون کي گلابن ڏي وري پئون.
 سڄي دنيا ڪري ترقي وڌي پئي منزلن ڏي،
 اسين بيمار ڇو ڏهرا شباڻن ڏي وري پئون.
 گئل ويچار پنهنجن کي نواڻپ يار بخشي،
 وٺي سائنس جون واٽون شهابن ڏي وري پئون.
 ڊگهيرون پير پنهنجا بس سوڙ آهر ته ڪتري،
 حياتي وڃ ٿري گهاريون حسابن ڏي وري پئون.

غزل

زماني کي جفائن جي ڪٿي آهي خبر يارو،
 وفائن جي سزائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 هوائون پنهنجي مستيءَ ۾ نٿيون پرواه ڪنهن جي ڪن،
 فضائن جي انائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 الهڙ سادا اسين ماڻهو نٿا حرفت دنيا ڄاڻون،
 خمارن سان ادائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 پيو ڪايو ڏنڊا ٿيو ٿا گهمن دنيا اندر تن کي،
 غريبن جي صدائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 پرايا عيب نظرن ۾ اسان جي ٿا رهن هر هر،
 رهي پنهنجي خطائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 بدن پنهنجا پساڻن جي رهي عادت جنهي تن کي،
 شرافت جي ردائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.
 گهرن پيا حق جي هڪجهڙا رهن ڪتري ٿا محلن ۾،
 غريبي گهر ڪڪائن جي ڪٿي آهي خبر يارو.

غزل

اسان جون اکيون هن سڄڻ راه ۾،
 وسي ٿو پيو جو سدا ساه ۾.
 برابر خطائون ٿيون ڪوڙ هن،
 ڪري درگذر مل سڀ هن ماه ۾.
 منا پوئواري اچي جلد ڪر،
 رهان دشمنن جي پيو ڪاه ۾.
 ڪڍي گس ملڻ جو منا موٽ ڪا،
 لڙهي حسرتون ڇو وڃن واه ۾.
 ڪلون جيئن آيون هنر ٿيو فنا،
 رهيو ڪسب مشغول ڪٿ ڳاه ۾.
 ڌنارن ۾ ناهي رهيو حال ڪو،
 ولر آ تڏهن پيو اچي تاه ۾.
 ڇڏي ساڙ ساڙي سڄي زندگي،
 مزو آهي ”ڪتري“ رڳو چاه ۾.

غزل

سڙون پيا ٻرون پيا ڪچون ته به نٿا،
 بي ڪفنا مرون پيا ڪچون ته به نٿا.
 نڪو روزگاري نڪو ڪرت ڪا،
 پنڻ تي ٻرون پيا ڪچون ته به نٿا.
 ملىو درد دارون نڪو آ دوا،
 ڏڪن ۾ ڏرون پيا ڪچون ته به نٿا.
 ويو پيت خالي ٿي مھراڻ جو
 سڪيءَ ۾ ترون پيا ڪچون ته به نٿا.
 بنا علم جي پاڻ آهيون رهيا،
 اجايو ڪرون پيا ڪچون ته به نٿا.
 وڪر هر ڪو ٿي مھنگو ويو هتي،
 چڻا رک چرون پيا ڪچون ته به نٿا.
 ڏئي ڏوھ ڪٿري سدا ڀاڳ ڪي،
 اندر ۾ ڳرون پيا ڪچون ته به نٿا.

***

غزل

نه رڳو جوڳ پڄائي جذبن کي جاڳائي،
 پنهنجي قوم پڄائي جذبن کي جاڳائي.
 غيرن کي يار ڏسي هرگز ڪين ادا تون،
 پنهنجا ننگ نچائي جذبن کي جاڳائي.
 مستي پنهنجي ۾ ئي هر ڪو مست رهي ٿو،
 محفل موج مچائي جذبن کي جاڳائي.
 ڏڪر خدا جو پاڻي پياسي رڳ رڳ پياري،
 راحت روح رچائي جذبن کي جاڳائي.
 شيطاني چالن تي گرداب گناهمن ۾،
 هرگز ڪين گچائي جذبن کي جاڳائي.
 ساڙ حسد آ ساڙيو ڪيني پي آ ڪاڙيو،
 چاهت ڇت سان چائي جذبن کي جاڳائي.
 تعليم اندر آئي من محراب سچائي،
 ”ڪٿري“ پاڻ جچائي جذبن کي جاڳائي.

***

غزل

بنا مقصد حياتيءَ کي ته گهارڻ ۾ مزو ناهي،
 سوا تعليم جيون کي سنوارڻ ۾ مزو ناهي.
 ڇڏي سنسار نينائيءَ جو پيا بچڙا ٿيون ڇا لاءِ،
 مٿان پنهنجي وڏائي کي سوارڻ ۾ مزو ناهي.
 ڀلي تعليم غيرن جي ڪجي حاصل مگر پنهنجي،
 وڌن جي درس کي دل تان وسارڻ ۾ مزو ناهي.
 اڏي اڏڙا جوائن جا تباھي مشعلو آئي،
 رکي بازون اجايو زر اڏارڻ ۾ مزو ناهي.
 جوان ڳيرو رهي پب جي حياتين کي گهٽائڻ پيا،
 هٿن پنهنجن سندو گهرڙو ته ٻارڻ ۾ مزو ناهي.
 اچي رت ۾ پيو رولو وڙهي ٿو ماءُ پي سان پٽ،
 ڇڏي پنهنجا ته غيرن سان پچارڻ ۾ مزو ناهي.
 پراون کي ڪريون ويجهو هتي هر هر پيا ”ڪٿري“،
 رکي بيائي ته پنهنجن کي ڌڪارڻ ۾ مزو ناهي.

غزل

حواس مستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو
 حساس هستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 ظرافتون ۽ شرافتون سڀ،
 لباس لستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 خوشيون سرهايون سڀئي اسان جون،
 وماس بستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 ڪندي سڃاڻپ امر گهڙيون سڀ،
 شناس پستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 پرين جا پيرا بنا نشان جي،
 اداس رستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 امارتون ۽ تجارتون ٻئي،
 طاس دستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.
 گهڻيون حياتيون خيال پنهنجيون،
 تپاس مستيءَ ۾ گم وڃن ٿيو.

***

غزل

پنهنجو جيءَ جلائي زنده آهيان مان،
 مون ۾ رنگ رچائي زنده آهيان مان.
 ڪنڌ ڪپائڻ چاهيان ٿو پر ڪوئي اڄ،
 پيچل ساز وڃائي زنده آهيان مان.
 درد اندر ۾ واڍو بڻجو ويٺو ڏس،
 ڪيڏا ڪرڻ وهائي زنده آهيان مان.
 وقت ٿيو آءُ مون ۾ رات اندازي ڪي،
 اڄ ڪا جوت جلائي زنده آهيان مان.
 جيون گهاٽو پيڙهي ٿڪجي آه پيو
 ”هِن ڪي ڪير ٻڌائي زنده آهيان مان.“
 يار چڙيو هت سسڪي سسڪي ساه ڏيان،
 چو جي سنڌ سوائي زنده آهيان مان.
 سنڌ صنم سان عشق ”مسافر“ ناهي پو
 پو بس وقت وڃائي زنده آهيان مان.

***

غزل

جيون عذاب آهي گهاٽو گهمي رهيو آءُ،
 عاشق اُڀو ازل کان سولي چمي رهيو آءُ.
 عالم وڏو اڪابر منصور هو هتي ڪو
 سو ڏس وري اڀيچند ڪي ٿي نمي رهيو آءُ!
 انصاف جي ترازو حق تي رهي ڪٿي آءُ،
 باغي سدا حقن لاءِ هي آدمي رهيو آءُ.
 سڀ ڪجهه هٿن ۾ هوندي پويي اداس آءُ ڪو
 ۽ ڪو ڪلي لڪائي پنهنجي غمي رهيو آءُ.
 افلاس ۽ علم جو جهيڙو سدا رهي ٿو
 ساڃاه جي اکين مان ٽانڊو ٿمي رهيو آءُ.
 گيتن سنڌا مسافر هوڪا هزار ڏيندي
 اڄ ڏس وڃي دنيا مان هُو دائمي رهيو آءُ.

***

تعارف

مڪمل نالو: عبدالسلام هاليپوٽو
 ادبي نالو: مسافر هاليپوٽو
 پيءُ جو نالو: حاجي محمد رمضان هاليپوٽو
 جنم جي تاريخ: 1978/02/05 ع
 جنم جو هنڌ: ڳوٺ حاجي راهو هاليپوٽو
 تعليم: مائٽلي ضلع بدين سنڌ
 تعليم: انٽر پاس
 ملازمت: ڪا به نه
 لکڻ جي شروعات: 1989 ع کان
 ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: ڪن معصوم نگاهن جو خاموشيءَ سان ڏسڻ ۽ سڏڻ
 سماجي ان برابري
 لکيل صنفون: غزل، وائي، نظم ۽ ڪهاڻيون
 ڇپيل مواد: سنڌي ٻوليءَ جي رسالن جن ۾ ادب، ڪينجهر، سوجهرو هالار، سنڌ
 رنگ، امرتا، هزار داستان، ڪاوش مئگزين، عبرت مئگزين ۾ ڇپيل آهن لاهور جي
 ڪجهه اردو رسالن ماه نو خواتين ڊائجسٽ، اخبار جهان، ڊر ڊائجسٽ ۾ به تحريرون،
 ڪهاڻيون ۽ شاعري ڇپيل آهي لڳ ڀڳ سؤ جي تعداد ۾ ڪهاڻيون ۽ ڪالم
 مختلف رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپيل آهن
 ادبي عهدا/خدمتون: آئون سنڌي ادبي سنگت شاخ مائٽليءَ جو جوائنٽ
 سيڪريٽري، مھراڻ ادبي سٿ

غزل

هر گام غلاظت ڏسجي ٿي اخلاق الائي ڪيڏانهن ويا،
 هر فرد برائي سوچي ٿو من پاڪ الائي ڪيڏانهن ويا.
 ڪو وقت هيو جو سالن ۾ هت خون ڪٿي ڪو ٻڌبو هو،
 پر هاڻ ته آ معمول ٻڌيل اتفاق الائي ڪيڏانهن ويا.
 هت هاڻ ڪهاڙي اُلي ٿي الزام لڳن ٿا الفت تي،
 هت مومل راڻو هوندا ها سي ٿاڪ الائي ڪيڏانهن ويا.
 مسجد توڙي مندر مان ٿا نفرت جا اعلان ٻڌون،
 آ علم عقل تي راتاهو ادراڪ الائي ڪيڏانهن ويا.
 قانون وڃي هت وڪجي ٿو هر دانهن دٻائي ويندي آ،
 ڪردار بچا هن ويڪو هت بيباڪ الائي ڪيڏانهن ويا.
 ڪيئن مسافر پيار ڪجي ڏس پاڻ پڌائين ڪيڏو ٿا،
 سڏبا ها جي محبت ۾ مشتاق الائي ڪيڏانهن ويا.

***

غزل

رات ڪا جهانجهر وڳي هئي دير سان،
 ناچڻي چڻ ڪا نچي هئي دير سان.
 ڪنڌ پئي چنڊ جو لڳو مدهوش هو
 ڪنهن وڃائي بانسري هئي دير سان.
 چن چنان چن چن چن آواز هو
 سانت ۾ چمڪي سڳي هئي دير سان.
 اوچتو ئي مون ٻڌو سڏڪا هيا،
 رت رُني ڪا عاشقي هئي دير سان.
 هو لڳو مون کي وفا آ موج ۾،
 ناز ۾ ڪا نينه ندي هئي دير سان.
 پيو پتو مون کي صبح جي ماڻ مان،
 ٿي قتل ڪا چوڪري هئي دير سان.
 درد جو من تي مسافر زور هو
 ڪا ته تڙپي تشنگي هئي دير سان.

***

غزل

هت انائون زور آهن اچ هلون،
 باغبان ئي چور آهن اچ هلون.
 هاڪ دل جن تي هڻي آهين نچي،
 سي نه ماڻهو مور آهن اچ هلون.
 جن رنگن تي مست آهين دل چري،
 سي ڪچا سڀ پور آهن اچ هلون.
 ماڻهپي جي ڳالهه تي هر روز هت،
 هل هنگاما شور آهن اچ هلون.
 هل هلي ڪٿ آدمين سان گڏ رهون،
 هي ته آدمخور آهن اچ هلون.
 ٿي سگهي توجيت کان اڳ هارجي،
 هانو تي سؤ هور آهن اچ هلون.
 ڪير ٿو سمجهي مسافر کي هتي،
 هي زمانه اور آهن اچ هلون.

غزل

عجب آه عالم انائن ۾ ڦاٿل،
 سڄو لوڪ آهي سڙائڻ ۾ ڦاٿل.
 نه تقرير واعظ اثر ڪو ڪري ٿو
 ڏنم هر اڪابر ڳلائڻ ۾ ڦاٿل.
 وٽي فرد هرڪو ايئن هاڻ ڦرندو،
 هجي چڻ لغڙ ڪو هوائن ۾ ڦاٿل.
 ڪري جڳ جفائون پيو مال ميڙي،
 اسان ئي رهيا هون وفائن ۾ ڦاٿل.
 ذرو پي نه انصاف آهي اسان ۾،
 تڏهن ئي ته آهيون وبائڻ ۾ ڦاٿل.
 وچن واعدن جو ڪٿي مان آهي،
 هتي دليريون هن دغائن ۾ ڦاٿل.
 مسافر وفائون ڪجان ڪين ميريون،
 دنيا کي ڇڏي ڏي جفائن ۾ ڦاٿل.

نظم

سڄي ڏينهن جي ڪمائيءَ مان
اتو هڪ ويل جو آئي
پڄي تو گهر جڏهن پوڙهو
چيو معصوم لهجي ۾
اچي سامهون وڌي جوڻس
آئي گهر ۾ نه ٻيو ڪجهه پي
نه ڪو تودالنا آندو
نه ڪوئي لوڻ آندو ٿئي
خبر توکي ته هئي ساري
رُڪيءَ تي رات گهاري هئي
مڙئي ڏئي پيٽ ڪي گوڏا
قيامت جيئن گذاري هئي
ٻڌا اذيت اها سائين
پلا تو ڪيئن وساري هئي
اڃان پي ڳالهه هڪ ڳوري
ٻڌايان ٿي اها توکي
نه ڪوئي ماءُ تنهنجيءَ جون
آئي اڄ سهڪ جون گوريون
بڻيو پيٽ هو اُتي بيٺو
ٻڌڻ سان پير جو ڏينگه
ويو جڻ ساه روڙي هُئس
اڪين مان آب اوهيرا
وسي ان ڪي ويا پوڙي

***

تعارف

مڪمل نالو: سجاد علي شاھ
ادبي نالو: سيد سجاد
پيءُ جو نالو: غلام اصغر شاھ
ڄم جي تاريخ: 1985ع
تعليم: مڊل
لکڻ جي شروعات: 1998ع
لکيل صنفون: گيت، غزل، نظم، وائي وغيره
ڇپيل مواد: گڏيل شاعري اندر جو اجريل عڪس ڪوٽائن ڪر موڙيا
موتين مالها شاعري مڱڙين ۽ اخبارن ۾
رابطو نمبر: 0345_3212266
ڏس پتو: وارڊ 2 لوڏي چوڪ محرابپور ضلع نوشهرو فيروز

غزل

روپ ساگر رنگ ٿي مرڪي پيا،
چيٽ آيو چنگ ٿي مرڪي پيا.
ابن آدم جيئن ٻڌو فردوس جو
ابدیت ۾ انگ ٿي مرڪي پيا.
رات تابان روشني چوڏهن طبق،
(ڪهڪشان جا سنگ مرڪي پيا)
جڻ ته ڪو نوري تماچي ٿن ڏٺو
ڏنڍ تي اڃ ڪنگ ٿي مرڪي پيا.
موسمي هٻڪار جي اهڙي خوشي،
دل دشا جا دنگ ٿي مرڪي پيا.
چوءِ طرف ”سجاد“ ساوڪ ڪي ڏسي،
وهت وارا ونگ ٿي مرڪي پيا.

***

غزل

حال جو همدرد ايندو سوپ ٿيندي
ها مبارڪ لوڪ ڏيندو سوپ ٿيندي
پاڻ ٿي ڪڏندو علم حق جو هٿن ۾
پاپ جون پاڙون پٽيندو سوپ ٿيندي
منتظر منهنجي نهارن تي سڄڻ جي،
جهلڪ جو احسان ٿيندو سوپ ٿيندي
پيشوا ٿي پيار ۾ خوشيون وٺيندو
درد دل جو نيٺ ويندو سوپ ٿيندي
ڪوبه رهيو ڪونه سڀ سيراپ ٿيندا،
جام وحدت جو وٺيندو سوپ ٿيندي
مان به هان ”سجاد“ هڪ ننڍڙو سپاهي،
پنهنجي لشڪر سان گڏيندو سوپ ٿيندي

***

غزل

لبڙن تي ٿي انوڪي تهڪن جي مهرباني،
مرڪن جا گل ٽڙي پيا گلشن جي مهرباني.
مايوس من مٿان اڃ رمجهه آ بوند برسي،
قربن جي موسمن جي ڪڪرن جي مهرباني.
ايمان ٿي پوي ٿو تازو ڏسي سڄڻ ڪي،
دلدار دلريا جي درشن جي مهرباني.
مس رات مون ڪئي آ ورهين کان پوءِ مني نند،
الهام ٿي لٿا ڪي خوابن جي مهرباني.
جانب ٿي ٿا جيارن اتساه ٿا ڏيارن،
محبوب مان وارن سڄڻن جي مهرباني.
عرصي کان پوءِ لکيواج ”سجاد“ مون غزل نئون،
شعرن ۾ خود جڙي پيا لفظن جي مهرباني.

***

غزل

تصور ۾ نيٺن اڳيان پاڻ هتي،
غزل ۾ گلابن جي سرهاڻ هتي.
اڪين اجنبِي ماڳ جيئن جو ڏٺو
لڳو جڻ، خزاني جي ڪا ڪاڻ هتي.
هتي حور پريون به شرمائجن،
سڀن سونهن راڻين جي سرواڻ هتي.
مصور پري رنگ آخر چيو
ملي وئي مقدر ڪي اهڃاڻ هتي.
غرورن ڪي جا غرق پل ۾ ڪري،
اها سرڪ ٿي محبتي ماڻ هتي.
محبت نه ”سجاد“ زر ٿي گهري،
يڪومفلسي منهنجي اڻڄاڻ هتي.

***

غزل

ذهن کي دل ڪوڙ ڏئي ٿي مشورا حيران ڪن،
زندگيءَ سان روز ٿئي ٿي ماجرا حيران ڪن.
ڪشمڪش جي ڪُن ۾ ٻڌندو رهي ٿو حوصلو
سوچ جي پاتال جي آ وارتا حيران ڪن،
درد جا ايڏا چاهن ڪو پتو توکي نه آ!
دل جي ڌرتيءَ تي اچن ٿا زلزلا حيران ڪن.
فيصلو ڪهڙو ڪجي حالات ٿي مجبور وٺي،
وقت پيو ويٺو وٺي ٿو فائدا حيران ڪن.
آسرن جي اس ۾ بيٺي اڃا ٿي وار ويا،
پوءِ به اڄ تائين مليا بس آسرا حيران ڪن.
ابتدا ۾ جيڪڏهن جذبا به ٿي جهونا وڃن،
نيٺ پوءِ ”سجاد“ ٿيندي انتها حيران ڪن.

***

نظم

امڙ منهنجي جيگل امڙ
لڳائڻ مونکي گل امڙ.

امن چين راحت امان،
بچن ڪا رحمت امان،
ڪيان تنهنجي خدمت امان،
اتم تنهنجي عظمت امان،
بلنديءَ تي پهتل امڙ
لڳائڻ مونکي گل امڙ.

توڪي ڏک نه ڪوئي ڏيان
تنهنجا پير ڏوئي پيان
بجا آوري سڀ ڪيان
سخي، مرد مهذب ٿيان،
گلن جي تون آن ول امڙ
لڳائڻ مونکي گل امڙ.

نظم

روئي روئي مونکي، اڄ ستاري چيو
چو پلا ٿي ويو چنڊ ناراض آ.

روز ايندو هيو. نور ڏيندو هيو
سوجهرو مون اندر ٿورو ٿيندو هيو
دانهن ڏيندي صُفي، واري جاري چيو
چو پلا ٿي ويو چنڊ ناراض آ.

رات جاڳي ڏنم. ڳالمه ساڳي ڏنم،
سر پڪيڙن پيا چنڊ راڳي ڏنم،
ساز هڪ هڪ اچي واري واري چيو
چو پلا ٿي ويو چنڊ ناراض آ.

چو شناسي نٿو هار باسي نٿو
داڻو پاڻي رکيم پوءِ به ڦاسي نٿو
ماڻ هو ٻارڙو نيٺ ڪاري چيو
چو پلا ٿي ويو چنڊ ناراض آ.

***

چؤستا

قرائت قرآن جون ڪجهه آيتون.
عظمت ايمان جون ڪجهه آيتون.
مون پڙهيون ايمان تازو ٿي ويو
جان بر جانان جون ڪجهه آيتون.

خوابن کي خوبصورت محبوب ٿو بڻائي.
زيبائتي حسن کي ويتر پيو وٺائي.
تعارف پيو ڪرائي هن بزم باهميءَ ۾.
اڄ خاص عاشقن ۾ نالو پيو ڳڻائي.

آرسيءَ آڏو پيڇي آرس عموماً.
سونهن ۾ سچ پچ لڳي سارس عموماً.
جي ڏسي مرڪي ته متجي پئي مقدر
سون ٺاهي ٿي ڇڏي، پارس عموماً.

ڏوه ٿا مارن ڏنڊ ٿا مارن.
مهڻن وارا منڊ ٿا مارن.
سال جا سورنهن ماه اڙانگا.
منت جا سو سيڪنڊ ٿا مارن.

***

تعارف

نالو:۔ منير احمد چنه
ولد:۔ محمد سومر چنه
ادبي نالو:۔ منير
جنم:۔ 01 جون 1970ع
تعليم:۔ بي اي بي ايڊ-
رهائش:۔ سوڀوديرو
لکڻ جي شروعات:۔ 1992ع
لکيل صنفون:۔ حمد نعت ڪافي وائي غزل نظم وغيره
رابطي لاءِ:۔ 03022606154

حمد باري تعاليٰ

الله الله ذكر ڪماءِ قلب ڪريم جو گهر بڻاءِ،
پري پنهل ناهين پرين جهاتي جيءَ اندر ۾ پاءِ.
الله الله

غرق گناهن قلب هي ڪارو صاف سچو سوئي پئي،
اسم الاهي هئين هنڌائج من مرده جي پئي،
ڪامل ڪنهن کان هٽڙو هٽاءِ.

عشق سوا انسان اڏورو من مجروح سو آهي،
قلبي ڪرار ڪين ميسر رب کان دور جو آهي،
لونه لونه منجهه لوري لاءِ.

دم دم ذاتي ذکر ڪمائج من منير ٿئي منور،
ڪاروبار ڪر سڀ سارا من ۾ هجي هي تصور،
عشق الاهي هئين هنڌاءِ.

***

دعا

اي زندگيءَ جا مالڪ ساري جهان وارا،
توڪي پيا پڪاريون اي آسمان وارا.
ڪاٿي نه ڪا ڪمي آ تنهنجي جي قادر،
ڪر ڪو ڪرم ڪريمي اي باجهه ۾ باجهارا.
ڪي نور جون تون لائون سيني ۾ چڏ سڻائي،
تنهن نور سان دنيا ۾ مولا ٿيون مڃارا.
پريور هن خزانو مولا مدام تنهنجا،
منگتي ملي ماسو سائين ٿيون سوپارا.
هي حال پنهنجا سارا معلوم توڪي مولا،
منٿون منير اگاهج اي لامڪان وارا.

منقبت مولا علي رضه

اسم علي سان من ڪي ملندو سرور آهي،
مشڪل ڪشا آ من ۾ دلبر نه دور آهي.

ماني ٽڪر لئي گر جي نابين آ صدا هئين،
ماني اٺ قطاريل وئي ويو نور آهي.

ڪعبي اندر ولادت مسجد ۾ شمادت،
هي شان سي سمجهن جن ۾ شعور آهي.

دهليا دلير ڪيئي شاهي ڏسي شجاعت،
زد ذوالفقار ۾ جو موٽيو مَ مور آهي.

ذڪر علي عبادت نظر علي عبادت،
فضائل بيان هي ڪيو حضرت حضور آهي.

عشق علي جو جن ڪي من ۾ ”منير“ آهي،
قلب سليم سوئي من ماه نور آهي.

***

منقبت امام حسين رضه

صاحب ڪردار پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.
حسين ء آهي مولا حسين ء.

آ حسيني شان نرالو
جام شهادت پيٽن پيالو
نينهن ڪين نروار
پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.

دنيا جنهن کي سلام ڪيو آ،
ڪربل ڪوفي شام ويو آ،
واڳ ڏئي هسوار
پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.

امت تي احسان ڪيو جن-
نيزي تي قرآن پڙهيو تن-
جنت جا سردار-
پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.

دين سربلند ڪرڻ ۾،
راه ربابي پسند ڪرڻ ۾،
لتايو گهر ٻار
پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.

منير اهڙو مثال نه ملندو
مولا جهڙو لڄپال نه ملندو
ماڙ ڪندو مهدار
پنهنجو آڌار آهي مولا حسين ء.

غزل

باري بره جا بيحد انوار هن الاهي،
من ۾ سمائل سارا اسرار هن الاهي.
پرڪين پاڻ کي تون توکان پري هو ناهين،
رڳ رڳ منجهه رچايل اذڪار هن الاهي.
جوڳن جي جوڳ جاري ونڊ هي ورهائجي پيو،
ڪشڪول قلب کي ڪن پينار هن الاهي.
توتي نظر نوراني تنهنجو سير لامڪاني،
پس پاڻ ۾ جانب کي اظهار هن الاهي.
جلوه توڻي جباري ڪن ريس نوري ناري،
من ۾ ”منير“ مولا مظهر هن الاهي.

***

غزل

پيار اوهان جا ڪيئن وساريان،
ديدار اوهان جا ڪيئن وساريان.
پيار پريت ۾ ريت رسڻ جي،
تڪرار اوهان جا ڪيئن وساريان.
چمري چنڊ تي ڪڪر ڪارا،
وار اوهان جا ڪيئن وساريان.
سڪ مان سائين گل ڳرائيون،
هار اوهان جا ڪيئن وساريان.
سهڻي صورت نقشا نيارا،
پار اوهان جا ڪيئن وساريان.
راز و نياز قرب ڪچمريون،
اظهار اوهان جا ڪيئن وساريان.
ناز نگاهن ”منير“ موهيو
نهار اوهان جا ڪيئن وساريان.

***

غزل

خيال زخمي خواب زخمي،
جيون جا سڀ باب زخمي.
پويت پريشان پوئر ٿيا باغي،
گلشن جا ٿيا گلاب زخمي.
تند تتتي ڪا موج متي آ،
حاسد جا ٿيا حجاب زخمي.
آزادي آلاپ پيا گونجن،
گيت غزل ٿيا رباب زخمي.
قوه جواني جوين جرڪي،
بد نظر ڪا شباب زخمي.
ساقِي هٿ ۾ جام ڪٿي آ،
محفل جا ٿيا آداب زخمي.
عدوءَ کي القاب پيا ارڻ،
خود پيا ٿي خطاب زخمي.
موتن مسڪين زردارضيافت،
سڃا اهڙي ڪيا ثواب زخمي.
محب ”منير“ پرچي پون جي،
پون ٿي سارا عتاب زخمي.

***

غزل

جيون گهاريو تنها تنها،
سانوڻ سيارو تنها تنها.
يادن جي اڃ قيد ۾،
وقت ويچارو تنها تنها.
موج نه آ مهراڻ ۾،
سندوءَ ڪنارو تنها تنها.
شينم جا قطرا شاهد،
رات روتاريو تنها تنها.
مام منصوري عشق الستِي،
سوليءَ ساريو تنها تنها.
ظلمتن جي گهيري ۾،
پنچي اچارو تنها تنها.
ڪٿي ڪاڻڻ وارا ڪيئي،
ڏيل ڏڪارو تنها تنها.
اڀرندڙ سج ٿيا ڪي سلامي،
لهندڙ نظارو تنها تنها.
تو ريءَ جانا آءُ اڪيلو
”منير“ مونجهارو تنها تنها.

***

غزل

ٿي نه مايوس من پار جي پنڌ تي،
 سچ پيو ٿو سڌي سار جي پنڌ تي.
 چيچ معذور پيءُ جي وٺيو پئي هليو
 لوڪ ڏاڍو ڪليو بار جي پنڌ تي.
 گهنڊ پنڪين جا وڃندا رهيا رات ڀر،
 ننڊ ٻاڙي ٻري ڪار جي پنڌ تي.
 مست ماحول ٿي لال ڳاڙهو ويو،
 تبغ وڙ ڏئي رني وار جي پنڌ تي.
 جام قاتل ڪي مقتول پياريو نه ڀڄ،
 ماجرا هي وڏي يار جي پنڌ تي.
 پنهنجو ”مختيار“ هٿ ڪاڇ ڪافور ٿيو،
 لڙڪ لائون لڏيون لار جي پنڌ تي.

***

غزل

هاءِ مقدر هاءِ اسان جي بيوسي،
 ياد پئي هن جي ستائي هر گهڙي.
 هو ڪلي پيو حال هيٺي تي ڏسو
 حوش تي پيو ٿو ڪري حيرانگي.
 هو لکي تاريخ پيو هارون جي،
 مون سڪي بهلول کان ديوانگي.
 شل مونڪي فطرس جيان پرڙا ملن،
 پوندي اڏري هي اڀاهج زندگي.
 تخت شاهيءَ جي خواهش ڪين ڪئي،
 مون ته اپنائي فقيريءَ ۾ خوشي.
 ماجرا افسوس ڪهڙي اي خدا،
 بيوسيءَ سان پئي ٽڪرجي بيرخي.
 سو ويو مختيار ڪيئن پٽ شاه تي،
 جو نه توڙي ٿو انا جي آرسِي.

***

تعارف

مڪمل نالو:۔ مختيار حسين

ادبي نالو:۔ فقير مختيار

پيءُ جو نالو:۔ محمد تڳيل

ڄم جي تاريخ:۔ 1968ع

ڄم جو هنڌ:۔ محراب پور

تعليم:۔ مئٽرڪ

ملازمت:۔ مزدوري

لکڻ جي شروعات:۔ 1999ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب:۔ وقت جي حالاتن لکڻ تي مجبور ڪيو

لکيل صنفون:۔ قصيدو، منقبت، نوحو، گيت، غزل، وائي، نظم، تقريبن سڀ

ڇپيل مواد:۔ اخبارن ۽ رسالن ۾

ادبي عهدا/خدمتون:۔ سنڌي ادبي شاخ جو عهديدار

رابطو نمبر:۔ 03081861356

ڏس پتو:۔ چانڊيا محلہ محرابپور ضلع نوشهرو فيروز

غزل

مونکي من جو جي من ملي پئي ها،
 بي وطن کي وطن ملي پئي ها.
 روز قيدي پکي چوي روئي،
 کاش بيهر چمن ملي پئي ها.
 ٿيو آ هرهر قتل ڀرم منهنجو
 بي کفن کي کفن ملي پئي ها.
 واکا وڻ وڻ ڪري ٿو واويلا،
 روح کي ڪو امن ملي پئي ها.
 درد ۾ ٿو پگهر ڳڙي ڪيڏو
 ڪا خوشيءَ جي پون ملي پئي ها.
 تنگ ڪوئي ۾ ساه ٿو گهٽجي،
 گهر ڪشادو سهن ملي پئي ها،
 ڪوڙ ”مختيار“ پوءِ غزل لکجن،
 جي فڪر خيال فن ملي پئي ها.

***

غزل

هء پيار جي يار اسيرن جا،
 غم چونه ٻڌئي دلگيرن جا.
 اسين زهر هلاهل جا هيرڪ،
 تو جام پريا چو ڪيرن جا.
 تو شامن سان پئي شوق ڳنديا،
 مون تير چڪيا تقديرن جا.
 ٿيا سودا ڪين ضميرن تي،
 مک چمبا روز زنجيرن جا.
 آ اڳري ڪيچل خوابن جي،
 ڏس ٽولا ڪيف ڪبيرن جا.
 ڪجهه رول پنهنجا ”مختيار“ رليا،
 گهر ڪونه ڏنم ڪٿ نيرن جا.

***

غزل

پنهنجي ڪچهري هوندي آ ڦٽ تازن سان،
 خوش هوندا هون پاڻ خدائي رازن سان.
 ڪونه وڻياسون ڪونه اگر جي مورن کي،
 گڏ رهڻو پيو نيٺ ڪبو تر بازن سان.
 پر ڪاتين کي آيا ڪاتيون اڏري ويون،
 نام شهيدن جا به لکيا ويا نازن سان.
 ڳالهين جا بارود هلايا ويا ڪيڏا،
 سهڻيءَ کي ميهار مليو اعجازن سان.
 تات ڪنوار جو ڪنهن نه ڪيو چو وات منو
 وئي پهچي ڇچ خوب سريلن سازن سان.
 نيٺ چڙهيا ”مختيار“ اسان جا نيزن تي،
 لوڪ ڪيو اعلان وڏي آوازن سان.

***

غزل

اڄ وري ڪنهن چاه جي چمڪات تي،
 گيت مون ڳاتو ڏيئي جي لات تي.
 وهم جو رهزن وچون ويو مارجي،
 روشني ٻاگهل رکي جا ٻات تي.
 سڀن چاري اي قلندر پارسا،
 مون به ڪئي آ ناچ سنڌي سات تي.
 ٿي وئي مايوس آهي ڪيترو
 سون ٽنڊڻي رات جي رانيات تي.
 قلم جي ڪلتار ئي هڪڙي نظر،
 ذات کي اڪڙيون ملي پيون وات تي.
 عاجزي سانچڻ ۾ رک ”مختيار“ هي،
 آدميءَ آهي ڪنيو ڪر آت تي.

***

غزل

جي رهي رات پوي ها ته سنو
 ٿي پڪي لات لنوي ها ته سنو.
 اپ تي جوت جهڙ جي آ ساڳي،
 مينهن جيڪر ٿي وسي ها ته سنو.
 دل ماڻهن جي ڏني ڪونه ڏنئي،
 نينهن ٿي شينهن گجي ها ته سنو.
 اک جي عاقبت هوائن ۾
 گل تان ماڪ تري ها ته سنو.
 نڪي ڪا سون جي ذري آهيان،
 چن جي چيت چوي ها ته سنو.
 ڪيئن پيو چوڙا ڪپائي ٿو
 هي اڃان ٻار پڙهي ها ته سنو.
 فريداريءَ جي قلم جو به ڪٿي،
 قد ”مختيار“ ڪچي ها ته سنو.

***

سگهو ورتائين
 اڪيون رت ٿيون روئن

معصوم جانيون
 جليا گهر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن

ٻچڙن ۾ ڪيهات
 محشر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن

ڏسي روزا هڙا
 منظر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن

ڌنارن جي ڌڻ جون
 دلبر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن

سڄي سوز سنڌڙي
 تر بر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن

چلڻي آچاڻي
 ڪجهه ڪر پتائي
 اڪيون رت ٿيون روئن.

***

قصيدو

العجل العجل يا امام زمن،
تنهنجي اچڻ سان مولا ٿيندو دنيا ۾ امن.

ويو وڌي آ زماني ۾ مولا ظلم،
آ هلي مولا پنهنجو ڪري تون ڪرم
مولا ظهور تنهنجي سان ٿيندو سمڻو هي چمن.

هر عزادار جو آسرو آهين تون،
بي سهارن جو مولا سهارو آ تون،
جلد هلي آ هاڻي وتو آ دنيا جي غمن.

منتظر هئڙي آهن عزادار هي،
وينا اڪيون هن وڇايون وفادار هي،
تنهنجا قدم هي مومن پنهنجي چيڙن سان چمن.

آ هلي عرض توکي ڪري ٿو پيو
تنهنجو ”عمران“ توکي سڏي ٿو پيو
آس آهي ته حياتيءَ ۾ اڪڙيون توکي پسڻ.
***

تعارف

نالو: عمران علي

ادبي نالو: عمران ڳورڙ

والد جو نالو: رحمت الله ڳورڙ

ذات: ڳورڙ

ڄمڻ جي تاريخ 4 مارچ 1996ع

ڄمڻ جو هنڌ: ڳوٺ صاحب خان ڳورڙ

تعليم: گريجوئيشن

ڪرت: دوکاندار

لکڻ جي شروعات 2020ع

ڇپيل مواد: سنڌ جي مختلف رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپيل

اڻ ڇپيل مواد: هڪ ڪتاب جيترو

لکيل صنفون: حمد، نعت، قصيدو، منقبت، مرثيو، نوحو، گيت، غزل وغيره

موبائل نمبر: 03013259624

ايڊريس: ميان يار محمد ڪالوني لاڙڪاڻو

غزل

دنيان مان ختم ٿيندي ڇو پيار ڏسان ٿو
 سڀني کي ڪندي هٿڙي واپار ڏسان ٿو
 انسانيت جو درس جي آهي هي محبت،
 ان تي نه ڪندي ڪنهن کي عمل يار ڏسان ٿو.
 هر هڪ جي اندر ۾ رڳو نفرت ئي ڀريل آ،
 محبت جي ونڊڻ وارو نه آثار ڏسان ٿو.
 رشتن ۾ ناهي ڇو پلا احساس ذري جو
 رشتن ۾ اٿائڻ جو مان آزار ڏسان ٿو.
 هت ڪوڙ کي ڏسان ٿو وڏو مان ملي ٿو
 سچائيءَ کي ٿيندي پيو خوار ڏسان ٿو.
 ”عمران“ رکي ڪنهن ۾ اميدون مونکي ڏسيو
 سڄڻ جي هٿن ۾ ننگي تلوار ڏسان ٿو.

***

غزل

سوچ جي انبار کي ڪاڏي ڪيان،
 بي زبان اظهار کي ڪاڏي ڪيان.
 ياد ٿو دلبر اچي هر هر مونکي،
 اڻ مندي وسڪار کي ڪاڏي ڪيان.
 ناهي گڏ مونسان اگر منهنجو پرين،
 پنهنجي ٻُٽ بيڪار کي ڪاڏي ڪيان.
 جي پرين جو پيار ناهي منهنجي لاءِ،
 بي دنيان جي پيار کي ڪاڏي ڪيان.
 ويو سڪائي آهي اهو ديدار کان،
 ير سڄڻ جي تار کي ڪاڏي ڪيان.
 ويو رسي ”عمران“ کان محبوب آ،
 بي سبب تڪرار کي ڪاڏي ڪيان.

***

غزل

پنهنجي وجود کي بار ٿو سمجھان،
 جڻ ته وڏو آزار ٿو سمجھان.
 ڪوڙي هن سنسار سڄي کي،
 يار وڏو فنڪار ٿو سمجھان.
 هر ڪو رشتو رت جو هٿڙي،
 بيفدرو بيڪار ٿو سمجھان.
 ڇا جا رشتا ڇا جون رسمون،
 پيسن جو هت پيار ٿو سمجھان.
 ساري دنياڻي سياڻي آهي،
 پاڻ کي ابهر ٻار ٿو سمجھان.
 غيرن تي الزام اجايو
 دشمن پنهنجو يار ٿو سمجھان.
 نفرت جي هن ساري جڳ ۾،
 محبت ٿيندي خوار ٿو سمجھان.
 ڪوڙ ويو آ سچ کي کائي،
 سچ کي مان لاچار ٿو سمجھان.
 ٺاهه ٺڳيءَ جا هرڪو ناهي،
 هر ڪوئي هوشيار ٿو سمجھان.
 ”عمران“ ڪنهن کي چئجي ڇا بس،
 سوڀ م دنياڻدار ٿو سمجھان.

***

گيت

تو سواء سڪون مونکي دم گهڙي نه آ پيارا،
ڪيئن جيان اڪيلو مان سور ٿو سهان سارا.

دنيان درد ڏيڻ ۾ ڪسر ڪونه آهي ڇڏي،
ويتر منهنجي زندگي غمن ۾ تو آهي گڏي،
ويندو وارو ملي آ زماني کي الائي ڪهڙو
ناهي ڇڏيندي عاشق کي ڇو جڻيڻ جهڙو
بس گهمان ٿو ائين مان جڻ ته ڪوئي آوارا.

ڏکڙا وتان ٿو سهندو وڃان ٿو ائين چونڊو
دلبر لاءِ ته دنيا ۾ رهان پيو جئيندو
جڻيڻ تان هي منهنجو ويو روح آهي ڪجي،
سجڻ بنا ڪئين گذري حياتي هي سائين سجي،
ويس مون ڪيا آهن تو وڻي منا ڪارا.

سڪ تنهنجي ”عمران“ کي لڳي آ پرين ڏاڍي،
محبت تنهنجي لاءِ ڳورڙ آ وڏي سانڍي،
محبوب ملي وڃ مونسان وڃي ٿو منهنجو سرڙو
ڇو مونڪان تو ڪيو آ وڇوڙو سجڻ اهڙو
ڏينهن ڏکڻ ۾ گذرن ٿا رات جو تڪيان تارا.

***

تعارف

مڪمل نالو: - احسان مستوئي

ادبي نالو: - احسان مستوئي

پيءُ جو نالو: - جمع خان

ڄمڻ جي تاريخ: - 11 مارچ 1994

ڄمڻ جو هنڌ: - ڳوٺ خير محمد مستوئي، يونين ڪائونسل مبارڪپور / تعلقو ٺل

ضلع جيڪب آباد

تعليم: - مئٽرڪ

ملازمت: - ڪا ناهي

لکڻ جي شروعات: - 2017ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: - ادبي دنيا سان ننڍپڻ کان وڏو لڳاءُ هو پر ادب ۾

منهنجي اچڻ جو ڪارڻ منهنجي محبوبه آهي جنهن کي آئون مني چونڊو آهيان

جنهن تي ڪوڙ ساري شاعري پڻ ڪئي آهي

لکڻ جون صنفون: - نظم، گيت غزل پر منهنجي پسنديده صنف غزل آهي ۽ مان اها

دل جي شوق سان لکندو آهيان

ڇپيل مواد: - ڪا ناهي

ادبي عهدا / خدمتون: - ادبي عهدو ناهي باقي صحافت جي پليٽ فارم تان پنهنجون

عوامي خدمتون سرانجام ڏئي رهيو آهيان

مڃتا: - ڪا به ناهي ملي

رابطو نمبر: - 03453929652

ڏس پتو: - ويٺل ڳوٺ خير محمد مستوئي مبارڪپور تعلقو ٺل ضلع جيڪب آباد

غزل

تون ٿي چئي توکي وساري ڇڏيان مان.
ان کان بهتر آ پاڻ ماري ڇڏيان مان.
تو مٿان قربان منهنجي هي جان جانا،
تنهنجي مرڪ تان سڀ ڪجهه واري ڇڏيان مان.
تو سواءِ ائين مان جيئن قيد ۾ ڪو قيدي هجي،
عمر آ هڪ ڏينهن ناهي گذاري ڇڏيان مان.
منهنجي دل آ ڪو مسواڙ تي ڏنل گهر ناهي،
جو توکي اتان بي سبب اٿاري ڇڏيان مان.
ڇڏڻ جي ضد ڇڏي ڪر گڏجڻ جي ڳالهه ”احسان“،
تنهنجي استقبال ۾ ڳوٺ سارو بيهاري ڇڏيان مان.

***

غزل

صفا بي عقل بد ڪردار ماڻهو.
آهن ذهني طور بلڪل بيمار ماڻهو.
گڏ هن سان هلندي ڇا ڏٺائون اڄ،
وڙهڻ لاءِ ٿي ويا تيار ماڻهو.
انسانيت مري وئي انسان زنده آ،
پوءِ به نه پيا ٿين شرمسار ماڻهو.
کڇي ويندو هو رانديڪي جيان،
ڪيڏو به هجي ايمان دار ماڻهو.
منهن تي محبتون پرڻ ڳلائون،
حقيقت ۾ وڏي ويا اداڪار ماڻهو.
انسان عيوض انسان ٿو مارجي،
ڪن ٿا هي انوکو واپار ماڻهو.
هجوم اڳيان ٿيو موت آ ”احسان“،
تماشو ڏسندا رهيا مددگار ماڻهو.

***

غزل

رکيو آ روزو افطاريءَ ۾ ڪرڻ ديدار ٿو چاهيان،
افطاريءَ بعد سحريءَ تائين ڪجي بس پيار ٿو چاهيان.
گناهن، ثوابن جي چڪر ۾ پوڻ کان پلو آ خاموش رهون،
سمهائي توکي جهوليءَ ۾ تنهنجا سنوارڻ وار ٿو چاهيان.
رکي روزو وري سمهي رهجي تنهنجي ٻانهن سيراندي ڏئي،
پري پل توکان نه ٿيڻ مان يار ٿو چاهيان.
ڪاٺ، ڪارائڻ جي فرمائش ڪبي ڪين ڪا توسان پرين،
روح افزاءِ جهڙي چپن تان چميون هزار ٿو چاهيان.
آمريڪا، آسٽريليا، اسڪاٽلينڊ گڏ گهمڻ جي نه خواهش آ،
توسان گڏ مڪي مديني ڏانهن هلڻ دلدار ٿو چاهيان.
چوندي دنيا غافل ٿي ڪُفر ۾ ڪاهي پيو آ ”احسان“،
غفلت، ڪُفر ۾ رهي ڪرڻ ختم تڪرار ٿو چاهيان.

***

غزل

سُور سِر تي سَوايو ٿو بنا،
منهنجو جيئن آ اجايو تو بنا.
دل جو خالي آ آڱر تون اڄ اوڏر بنا،
هتي ڪير ناهي آيو تو بنا.
هن دل تي حڪمراني قائم آ تنهنجي مٿا،
پيو حاڪم نه بڻايو تو بنا.
تنهنجي عشق ۾ گمڪار ويا وسري پرين،
مُون ڪجهه نه گمايو تو بنا.
منهنجي هر درد جي دوا ملي ٿو وتان،
نه ڪنهن کي ڏسايو تو بنا.
هر شئي ٽڪرائي ٿو لاءِ ”احسان“،
ڪين ڪجهه مون بچايو تو بنا.

***

غزل

هي منمنجون اڪيون تنمنجا پير مٺي،
آهي توکان سواءِ منمنجو ڪير مٺي.

شڪل سمڻي ناهي برابر مڃان تو مان،
ناهي اندر منمنجي ۾ مير مٺي.

جتي تون پنمنجا قدم رکين پيار مان،
اُتي هُجن هميشه ست خير مٺي.

انتظار آ موت برابر ٿي اهو ڄاڻي تون،
پوءِ ڇو ڪندي آهين دير مٺي.

تنمنجي عاشقيءَ ۾ ٿو نچندو رهان،
پاڻي پيرن ۾ مان چير مٺي.

پيار جي ويرن سان پيار جون ڳالهيون،
ٿي گهرين ٻين کان پير مٺي.

پنمنجي پيار تي تڪرار آ دنيا جو ڏس،
دنيا وٺندي رهي ٿي وير مٺي.

من ائين قدرت ڪري وجهي ”احسان“،
منهنجا پائر ٿين تنهنجا ڏير مٺي.

***

تعارف

پورو نالو: - اخلاق شاههائي

والد جو نالو: - اختيار علي شاههائي

ادبي نالو: - اخلاق شاههائي

ڄمڻ جي تاريخ: - 15_01_1980 ع

ڄمڻ جو هنڌ: - ڳوٺ چوهڙ پور لاڙڪاڻو

تعليم: - مئٽرڪ

پيشو: - دوڪاندار

لکڻ جي شروعات: - 2000 ع

ادبي سڃاڻپ: - شاعر

پسند جا شاعر: - شاه لطيف، جواد جعفري، فيض احمد فيض، پروين

شاعر، عبدالغفار تبسم، مدهوش پٽو

رهائش: - لاڙڪاڻو

پوسٽل ائڊريس: - معرفت مختيار علي شاههائي

چوڪيدار مختيار علي شاههائي ميمونس پل ڪاميٽي لاڙڪاڻو

غزل

ڪري مان ياد جيگل ڪي،
 رُٿس ڏاڍي، لڇس ڏاڍي
 ڪري شادي آيو آيو
 ڏکيس ڏاڍي، لڇيس ڏاڍي
 سڄو ڪم ڪار ڪري گهر جو
 ٿڪيس ڏاڍي، لڇيس ڏاڍي
 امان تنهنجي ويڻ کانپو
 مٿس ڏاڍي، لڇيس ڏاڍي
 آيو برتو هجي هن ڪي،
 ته جس ڏاڍي، لڇس ڏاڍي
 لڪي اخلاق دل جي ڳالهه،
 تٽس ڏاڍي، لڇيس ڏاڍي

***

غزل

ننڊ مان چو اڃانڪ؟
 درد جاڳي ٿا پون
 ياد تنهنجي ٿي اچي
 نيٺ چارا ٿا ڏسن
 آ وري موتي مٺا،
 شام ڪي ميلا مڃن
 ذات ۽ هوءَ گڏ اچي
 شل خدا مون سان ملن
 چو رنو آن چنڊ کان؟
 سڀ ستارا ٿا پڇن
 ادب ۽ ”اخلاق“ سان
 لفظ آڏو ٿا اچن

***

غزل

هار بانمن جو وڏو هن،
 حال اوريو پو سڄو هن.
 رات جو ايندس ملڻ مان،
 اڳ چئيءَ ۾ هو لکيو هن.
 اڃ اچي منهنجي اڳڻ تي،
 واعدو پورو ڪيو هن.
 تو سوا تڙيا لڇان پئي،
 ها ڏسي مون ڪي چيو هن.
 پيار ۾ ”اخلاق“ منهنجو
 جان آ نالو رکيو هن.

***

غزل

خطا ڪا جي ڪري عورت،
 انهيءَ دم ٿي مري عورت.
 هوا جي ڏي قتل چو ٿي،
 ڪناري پئي تري عورت.
 حسين سڀن جي لاءِ اڪثر،
 جلد ۾ ٿي ڪري عورت.
 سني رشتي جي ڳولا ۾،
 عمر ويٺي ڳري عورت.
 گناه ڪوئي وڏو ”اخلاق“
 ڪري جي مرد، پري عورت.

***

غزل

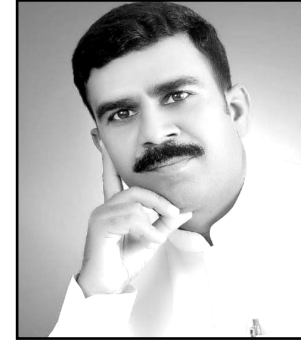
هيڪل ڪري ويا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟
مون- کان پري ٿيا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟
بي رنگ لڳن شامون محبوب جي بنان،
وڃي ڏور هو رهيا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟
گذري ويون بهارون ان آس تي ڪي ٿي،
اڃان ڪون هو وريا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟
جمهوري ٿي جيءَ ڪي پئي هاڻي ته هيءَ جدائي،
آيا جو ڏينهن ڏکيا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟
ويران ڪيئون ويڙهو دل جو ”فقير ڦليا“،
ڪيڏا نه بي چيا هن منمنجا پرين الڏي ڇو؟

***

غزل

حسينن جي مک تي هي نقابڙا،
سونهن تن ڪي ڪيڏا ٿا حجابڙا.
جن جي لفظن ۾ هن مناڻ مٿين،
منا منا ڏين ٿا هو عذابڙا.
دل بدلي ڪن دل جو هو سودو،
محبت ۾ ڪيڏا ٿا ڪن حسابڙا.
چنڊ جهڙا چمرا هاءِ چمڪندڙ
پڪيڙن خوشبو جيئن گلابڙا.
”فقير ڦليلي“ جهڙا بي ڦٽڪي پيا،
ڪسي حسن آڏو ٿيا ڪبابڙا.

***

تعارف

نالو:- محمد رمضان

ادبي نالو:- فقير قليو

والد جو نالو:- علي بخش

ذات:- قليو

ڄمڻ جي تاريخ:- 10 فيبروري 1978ع

ڄمڻ جو هنڌ:- ڳوٺ وڏيرو الهڏنو قليو نزديڪ رپڙي بهارو تعلقو

گمبٽ ضلعو خيرپور ميرس.

تعليم:- ايم. اي

ڪرت:- سرڪاري ملازم

لکڻ جي شروعات:- 1990ع

لکيل صنفون:- غزل، گيت، ڪافيون وغيره

ڇپيل مواد:- ”لڙڪ مرڪ زندگي“ (شاعري)

اڻ ڇپيل مواد:- ٻن ڪتابن جيترو

موبائيل نمبر:- 0308_3684727

ايڊريس:- ميمڻ محلا لقمان تعلقو ۽ ضلعو خيرپور ميرس

غزل

گهڙيءَ گهڙيءَ جا گهاءَ نه ڏي من،
 سڪ بدلي سوداءَ نه ڏي من.
 ڪمڙا ڳڻي هي ڪمڙا ڳڻجن،
 اڻ ڳڻيا ايڏا نه ڏي من.
 اڪڙيون روئڻ کان نه رهن ٿيون،
 ڳوڙهن جا درياءَ نه ڏي من.
 آويءَ جيان آڙاھ اندر ۾،
 درد گهرا دانءَ نه ڏي من.
 ٻاهران منڙا ٻولي اندر ٻي،
 پل پل جا پڇتاءَ نه ڏي من.
 ڏکڙن جا ڪي ”فقير ڦليا“،
 سمنڊ جيڏا ڦهلاءَ نه ڏي من.

نظم

رستي جو پٿر سمجهي الا،
 هر ڪنهن آهي نڪرايو.
 رحم نه ڪنهن کي آيو.
 جنهن کي مليو جتان داءِ آ،
 تنهن ٿئي ڏنو ايڏا آ.

رستي جو پٿر.....

جيءَ منهنجي ۾ جهاتي پرين،
 تو ته ڪڏهن نه پاتي پرين،

رستي جو پٿر.....

وک وک تي نفرت ملي،
 ”فقير ڦليا“ نه محبت ملي،

رستي جو پٿر.....

ڪافي

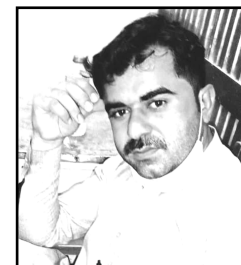
دل چري منهنجي ڪا ڳالهه سمجهين ئي نه ٿي،
 حسن وارن کان بچ ۾ مڙئين ئي نه ٿي.
 دوکيباز اٿي ماڻهو باز اٿي،
 دل ڦري پوءِ ڪندا نخرا ناز اٿي،
 منهنجي ڪائي نصيحت مڃين ئي نه ٿي.

خواب چور ٿيندڙي سڪ سور ٿيندڙي،
 گهاٽو گهرا وڏي ناسور ٿيندڙي،
 سوچي سمجهي قدم چو ڪڍين ئي نه ٿي.

خوشيون ڪسجي ويندڙي دنيا لتجي ويندڙي،
 مرين ٿي جنهن لئي سي ئي متجي ويندڙي،
 تون صلاح ڪنهن جي چو وٺين ئي نه ٿي.

مڃ ”فقير ڦلي“ جو چوڻ دل چري،
 نه ته قسم سئون ويندينءَ مفت مري،
 پنهنجي ضد تان چو پلا لهين ئي نه ٿي.

***

تعارف

نالو: امجد علي

ذات: هيسباڻي

ادبي نالو: همدرد هيسباڻي

جنم جي تاريخ: 2 اپريل 1996 ع

تعليم: بي اي سي

ڪرت: ميل نرس

شاعريءَ جي شروعات: 2007 ع کان

چپيل مواد: مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾

ايڊريس: ڳوٺ نور الله هيسباڻي تعلقو ڏوڪري ضلعو لاڙڪاڻو

موبائيل نمبر: 03015162221

غزل

توڪي حجاب آهي منمن تي نقاب آهي،
منمنجو به عشق توسان بس بي حساب آهي.
تڪجي نتي نظر هي توڙي منا ڏسان تو
سمجھان تو ناز نخرا چڻ ڪو نواب آهي.
مرڪين ته گل تڙن ٿا مهڪي فضا پوي ٿي،
مان بندگي تو پايان اهڙو ثواب آهي.
وڻ تي پڪي پڳا هن پرچي ويا آڪيرا،
هٻڪار جو آ هوڪو ٿيڻو خطاب آهي.
رخسار تي ڪي ڪارا تو وار بس چڙيا آهن،
قاتل وري پيو تنمنجي اڪڙين جو تاب آهي.
منمنجي آ خوش نصيبي محبوب تون ملي وئين،
معصوم تنمنجو چهره بس گل گلاب آهي.
”امجد“ مان گيت سارا توتي غزل لکان تو
لکڻو ڪو ”هيسباڻي“ مونڪي ڪتاب آهي.

غزل

مزدور جي پگهر مان مردار تو ڪمائي،
ظالم وڏيرو وهشي ڪمدار تو ڪمائي.
ڦٽڪي غريب تڙپي هت تو اتي لتي لاءِ،
گرمي هجي يا سردي پوتار تو ڪمائي.
توڪون رڳو ٺٺوليون تنقيد به اسان تي!
باقي انا پرستو ڪردار تو ڪمائي.
شاعر اديب سارا جوڙي ٿا لفظ جوڙن،
محنت انهن جي آڀر فنڪار تو ڪمائي.
تصوير روز جنمن جي چپجي ٿي ڪاڳرن ۾،
اخبار مان به سوئي زردار تو ڪمائي.
مسڪين تو لچي بس ڪجهه به نٿو ڪچي بس،
انسانيت لڄائي سردار تو ڪمائي.
”امجد“ ڏسان تو جڳ ۾ هيڪل ٿي ”هيسباڻي“،
همدرد هت پرو بس پرڪار تو ڪمائي.

غزل

پنمنجي ابي امان جو فرمان ٿي رهان تو،
انسانيت جي خاطر انسان ٿي رهان تو.
هرڪو چوي تو ڏوهي آ ڏوه منمنجو ڪهڙو
سچ تو لکي لکان مان سچدان ٿي رهان تو.
بي سمجهه بي حيا سڀ مونڪي ڏٺن ٿا هڪلون،
تن کان ڊڄان نٿو مان سلطان ٿي رهان تو.
جڳ جڳ جئي هي سنڌڙي اجرڪ ۽ توپي پتڪو
ڌرتي جو مان گداگر گلدان ٿي رهان تو.
ظالم خلاف ٿيندس مان ساڻ سچ جو ڏيندس،
مظلوم قوم جو بس ارمان ٿي رهان تو.
ڪلمو درود منمنجو طاقت رکي ٿي تسبيح،
هي عشق آ الستي ايمان ٿي رهان تو.
همدرد هيسباڻي ٿيندو مثال قائم،
”امجد“ مان هڪ مسافر پروان ٿي رهان تو.

غزل

دردن سان دل لڳائي پنهنجن کي آزمائيم.
جيون سڄو جلائي پنهنجن کي آزمائيم.
سُڪ ۾ آ هرڪو ساڻي ڏک ۾ رهيس اڪيلو
بس پاڻ کي ڦرائي پنهنجن کي آزمائيم.
منهنجا خواب سارا اڪثرين ۾ لاپتا هن.
لڙڪن کي بس لڪائي پنهنجن کي آزمائيم.
ڳولهي نصيب آخر ٿڪجي پيس مان پنهنجا.
هٿ پير چيچلائي پنهنجن کي آزمائيم.
ڪو قيد آ ڪري ويو مجبور زندگي کي.
زندگي گهر بڻائي پنهنجن کي آزمائيم.
هن عشق جي خبر ڪا مونکي پوي نٿي پر.
اڄ روح کي رولائي پنهنجن کي آزمائيم.
”امجد“ کي هيسباڻي سمجهي سگهيو نه ڪوئي.
وڪ وڪ تي ڏک پرائي پنهنجن کي آزمائيم.

غزل

ڪٿ گفنگو ڏسان ٿو ڪو خيال ۾ گم.
جنهن وٽ جواب ناهي سو آ سوال ۾ گم.
سنگت رهي به ناهي سر گهور ڪرڻ واري.
آ دوستي اڄوڪي دولت دلال ۾ گم.
ناهي عروج منهنجو آهيان مان غمزدا بس.
منهنجي حيات ساري آهي زوال ۾ گم.
پوکي ٿو ڪٽڪ ساريون هاري جو حال ساڳيو.
سارو اناج ٿي ويو جڻ آ پلال ۾ گم.
پهچي ويو ڊسمبر ۽ جنوري وريو آ.
هي سال ويو گذري آهيان مان سال ۾ گم.
حالات تي لکان ٿو حالات کان ٿي باغي.
آهي نه ڪير ڪنهن جو هرڪو حوال ۾ گم.
بس لڙڪ هيسباڻي اڪثرين منجهان وهن ٿا.
”امجد“ مان هيل آهيان پنهنجي ئي حال ۾ گم.

غزل

سج چنڊ ۽ ستارا قدرت عطا ڪيا هن.
سمڻا سنا نظارا قدرت عطا ڪيا هن.
بس پوک پوکجي ٿي ڪيڙي خدا جي ڌرتي.
بنيون ۽ ڪيت سارا قدرت عطا ڪيا هن.
وڻ وڻ قطار ٽالهيون گلڙا گلاب جهڙا.
ممڪن ٿا جي ڪنارا قدرت عطا ڪيا هن.
مرڪي ٿو ديس منهنجو هلڪي هوا لڳي ٿي.
سڀ روڊ رستا چارا قدرت عطا ڪيا هن.
سادي ڏني طبيعت سادا ڏنا مون ماڻهون.
منڙا سنا سچارا قدرت عطا ڪيا هن.
پاڻي ۽ باه جهڙي نعمت خدا آ خلقي.
جيئن جا ڪي سمارا قدرت عطا ڪيا هن.
راضي رضا ۾ آهيون رب پاڪ جو شڪر آ.
چاهت ۽ چاه وارا قدرت عطا ڪيا هن.
”امجد“ ادب ٿو ڄاڻان ڪنهن تي لکي لکان مان.
پورا اڃا ۽ ڪارا قدرت عطا ڪيا هن.

غزل

ظلمت خلاف هاڻي ڪو انقلاب ٿيندو.
جيڪي مرن ڪسن ٿا تن جو حساب ٿيندو.
هن ديس جا هي مارو ناهن نڌڻڪا سائين.
هر ماءُ جي ته پٽ جو پورو خواب ٿيندو.
مان موت کان ڊڄان ڇو آ موت به ته برحق.
ماريو وڃان جي سچ تي مونکي ثواب ٿيندو.
ڌرتي جي عشق ۾ ڪي زندهه ضمير ٿيندا.
اجرڪ وجهي ڪلهي ۾ هرڪو نواب ٿيندو.
ڪرڻو نه ناه آهي غيرت جي معاملي ۾.
بي غيرتن جو آخر منهن بي نقاب ٿيندو.
آزاد نيٺ ٿيندي منهنجي به سنڌ ساري.
جذبا جوان پو ٿيندا اهڙو خطاب ٿيندو.
همدر هيسباڻي همدر ٿي جي آيو.
”امجد“ ڪري ڪشالا ڳاڙهو گلاب ٿيندو.

تعارف

مڪمل نالو:- ارشاد علي لورڙ

ادبي نالو:- ساقی ارشاد لورڙ

پيءُ جو نالو:- محمد عرس لورڙ

ڄم جي تاريخ:- 02 فيبروري 1993 ع

ڄم جو هنڌ:- ڳوٺ سومر لورڙ

تعليم:- بي ايس سي گريجوئيٽ

ملازمت:- سپروائيزر ڪٽنگ ڊپارٽمينٽ ان لڪي ٽيڪسٽائلملز 4 ڪراچي سنڌ

لکڻ جي شروعات:- 2003 ع کان

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب:- من جي مانڌاڻ کي پني جي سيني تي اتاريندي من ۾ عجب سڪون ملندو هو ان سڪون جي اهڙي ته عادت پئجي وئي جو خبر ئي نه پئي ته من ڪهڙي وقت ان جو عادي ٿي ويو.

لکڻ جون صنفون:- غزل، نظم، وائي بيت، نثري ٽڪرا ۽ ڪهاڻيون مضمون ڪالم وغيره نظم نثر جون تقريبن صنفن تي طبع آزمائي ڪري چڪو آهيان.

ڇپيل مواد:- تعمير سنڌ اخبار، وائيس آف سنڌ ميگزين، هزار داستان،

عبرت ميگزين، نئين آس ميگزين، ڪاوش، خبرون، فاسٽ ٽائم ۽ ٻيا.

رابطو نمبر:- 03002586897

ڏس پتو:- House No #03 Block C_3 Sindhi Jamat Co-operative Housing

Society Phase 2 Main National Highway Opposite Lucky Textile Mills 4

Bin Qasim Karachi Sindh

غزل

سُڪي سنسار جي سهڻي، لڳي ميهار جي سهڻي،
عجب آلاپ آلاپي پرين جي پار جي سهڻي.
نڪي مون هيل تائين ڪا، انهي جي ميل تائين ڪا،
ڏني هئي گل گلابيءَ جيئن بنا سينگار جي سهڻي.
ريجهائي ٿي ڪلائي ٿي، اسانجي روح روڳيءَ کي،
اسان لاءِ پاڪ قلمو آ چمن چوئيءَ جي سهڻي.
انڌاريءَ رات ۾ روشن ڪيا جنهن آس جا ڏيڻا،
مٿايو جنهن اداسين کي نراسين کي عجب اونٿار جي سهڻي.
نماشا نيٺ آلن ڪي اگهيو پنهنجي پلوءَ سان جنهن،
نڪي ٻوڙي نڪي ٻڌندي اهائي تار جي سهڻي.
اسانجو حال پي ”ساقی“ اصل احوال پي ”ساقی“،
اسانجي جيءَ جي جانا گل و گلزار جي سهڻي.

غزل

اها ڇا خود ڪشي ناهين پريا هر رات ۾ سڌڪا،
ڪري ٿي آتما دانهون پري ٿي سانت ۾ سڌڪا.
مٽي محفل خيالن جي چڙي جڻ جنگ سوالن جي،
سوالن جي جوابن ۾ پريم پريات ۾ سڌڪا.
هوا جو ويس ڦاڙين ٿا، هوا جو ماس روڙين ٿا،
ڏسي وحشت، ٿيم باغي ٻڌي محلات ۾ سڌڪا.
سُڪي هن ڏيهه ڌاڙ جي، ڏکن جو ويس ويڙهيو آ،
نڪي سهرا خوشيون هڙي پرين هر بات ۾ سڌڪا.
ندورو نيٺ اهڙو هو خيالن ڪي منجهايو جنهن،
پڪاري پيار پنهنجي کي، پريان اڌرات ۾ سڌڪا.
سنجها جي شام ساري ٿي، اچي ڪا تات واري ٿي،
لکان ڀرڻ ڌاري کولي، ٻڌي حالات ۾ سڌڪا.
مئي خانو نه ”ساقی“ هو سڄو عالم سلاڙيل هو،
تعي حيرت، عجب الڪا، هيا هر ذات ۾ سڌڪا.

غزل

اڌرات اونڌاريءَ کان سڪرات ۽ سوليءَ کان،
جنهن ڪون ڪيڀايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
مجبور تن تي تائي، جنهن چين وڃائي پي،
مانيءَ کي ڪمايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
رت نير وهائي پي، هر خواب سهائي پي،
ڌرتيءَ کي سجايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
محلات بڻائي ٿو، هڪ نان جي قيمت تي،
جنهن ڏينهن ڪپايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
اڄُ سيٺ برابر پر، جنهن خون ملائي پي،
اڄُ سيٺ بڻايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
پر چار ڪيان ڪهڙي غم نام حقيقت کان،
جنهن ساهُ وڃايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
هڪ پور نه آهي ڪو سوءَ پور پيا جاڳي،
جنهن روح ريجهايو آ، مزدور ۽ هاري آ.
پورهيت ته خدا جو دوست آهي سڄڻ ”ساقِي“،
رب پاڻ ته فرمايو آ، مزدور ۽ هاري آ.

غزل

مايوس سڄو عالم وشواس اڏامي ٿو
اڄ قياسي اڏاڻو ٿي احساس اڏامي ٿو
هر رات انڌاريءَ ۾ هر سوپ لتاڙي وئي،
ويران سڄي دنيا حيراس اڏامي ٿو.
چڏ گيت غزل وايون هي خوف ۽ لاشا ڏس!
آزاد هوائن ۾ رت ماس اڏامي ٿو.
اڄ خواب کڻي يادون اڪثرين کي سمهاري ويون،
هو پيار پريو لمحو سو واس اڏامي ٿو.
هر وار حويليءَ ۾ ٿي قيد حوا آهي،
آدم نه رهيو آدم ٿي خاص اڏامي ٿو.
هن چيٽ جي اڪثرين مان چولڙڪ لڙيا ”ساقِي“؟
”مجبور اعيامن کان ٿي ناس اڏامي ٿو.“

غزل

ستارن ٿي سمجهي ستارن جي ٻولي،
اسان ڪين سمجهي اشارن جي ٻولي.
اڪيلي گذاري سيارا ڇڏياسي،
اسان ڪين سمجهي سهارن جي ٻولي.
ويا چيٽ ساڙي بهارون بره ۾،
اسان ڪين سمجهي پيارن جي ٻولي.
ٿيا خواب چارا ويڳاڻا اماڻا،
اسان ڪين سمجهي ڪا چارن جي ٻولي.
عجب آب هاڻيون ندوريون اڪيون هي،
بنا نور جي ڇا؟ نهارن جي ٻولي.
نه الفت نه چاهت نڪي ساٿ ساٿي،
اسين ڪيئن ڄاڻو بهارن جي ٻولي.
وسيا ڪين ”ساقِي“ ڪڪر پيار جا هت،
رهياسين اچارا اچارن جي ٻولي.

غزل

هيءَ حياتي ڪٿي ڪير توبن رهي،
سار پئي ٿي سٽي ڪير توبن رهي.
وار پئي ٿي وٽي مونکي ڏسندي رهي،
ديد تنهنجي هتي ڪير توبن رهي.
سادگي بنگي تو ۾ رب آ رکي،
راه توکان مٽي ڪير توبن رهي.
غير جو پيار پي نانگ تي پير آ،
پاڙ ويٺو پتي ڪير توبن رهي.
ناز تنهنجا حسين دل سان ويٺا ڪهن،
ويس پل پل مٽي ڪير توبن رهي.
پيار ”ساقِي“ ڪيوان ۽ ماني ڇڏي،
ڪيئن طاقت وٽي ڪير توبن رهي.

غزل

خيالن جي ندي وهي ٿي سمنڊ اداس آهي،
 هڪ ٻيڙي ٻڏي ٿي پيو لباس پاتل تاس آهي.
 ٿورو ئي مگر مونکي ساڳيو ٿو گهرجي،
 جوڀن جو تو وٽ پيو جيڪو الماس آهي.
 گجگوڙ ڪري وسي ٿو بهار جو مينهن آهي،
 پيار تنهنجو پرين مون لاءِ ته خاص آهي.
 هڪ ڪٽي وسي پئي جسم منهنجي تي،
 پيار ڪندي ڳچ ڇاتي جو ڪيڏو طاس آهي.
 پيار کي پري وڃ جسم منهنجي ۾ ”باسط“،
 ٿورو ڏس ته ڄڻ هي پيو خالي گلاس آهي.

***

تعارف

مڪمل نالو:۔ عبدالباسط سومرو

ادبي نالو:۔ عبد

پيءُ جو نالو:۔ خادم حسين سومرو

ڄم جي تاريخ:۔ 2 فيبروري 1999ع

ڄم جو هنڌ:۔ محراب پور

تعليم:۔ ايم اي سنڌي

ملازمت:۔ استاد

لکڻ جي شروعات:۔ 2020ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب:۔ ننڍپڻ کان شاعري ڪرڻ جو شوق هيو

لکيل صنفون:۔ غزل

رابطو نمبر:۔ 0305_2421009

ڏس پتو:۔ تعلقو محراب پور ضلعو نوشهرو فيروز

غزل

رُت ڪا به ناهي هوندي پيار جي ڪرڻ لاءِ،
 هڪ ڳالهه هوندي آهي اقرار جي ڪرڻ لاءِ.
 سرڪ ٿا پريون، هن مرڪ جي ڪري،
 مٽ مست آهي دل ديدار جي ڪرڻ لاءِ.
 هن عشق مورچي ۾ ڪوئل جو پٽلاءُ آهي،
 هڪ گل انتظارِ۔ ڦولار جي ڪرڻ لاءِ.
 ڪو لوپ ۾ فصل هو ڪو اڃا هو ڪو،
 رڪي ڪو دام ويو۔ دل پالار جي ڪرڻ لاءِ.

***

غزل

حياتي ۾ وسرام ڪاڻي آ؟
جداڻي ۾ جام ڪاڻي آ؟
پيار جو آ ميڪڊو خالي،
ساقِي ۾ رهيو بام ڪاڻي آ؟
سِڪَ ۾ رهي ٿي دلڙي سدا،
دلاور ۾ دل جو نام ڪاڻي آ؟
عشق ٿو روز پيو ڪسجي،
محبت ۾ ساڳيو پيام ڪاڻي آ؟

***

غزل

جيون سارو بهار آهي،
ڪنهن لاءِ ته چار آهي.
پيار کان بغير هوندو
چڻ ته ڪو بخار آهي.
رم جم ٿي پوي ٿو
زم زم سندو نار آهي.
جو نه سمجهي پيار ڪي،
پڪ سمجهو پيار آهي.
گل ته هڪ جهڙا ناهن،
ڪو ڪو خوشبودار آهي.
جيون ڪي جو سمجهي ٿو
پيار ان جو دربار آهي.
نظر ڪي جو نه سمجهي ٿو
ڪندو نه هو اظهار آهي.
جنهن وٽ پيار جو قدر آ،
حسن تنهن جو بازار آهي.
پيار جو جيڪو غدار هجي،
سو جيون جو گنهگار آهي.

***

غزل

مڌ ڏيو ڪو ڪٽي پروڪو
زندگيءَ آ مڙئي جهوڪو.
متان موت آجيان ڪري،
ڪنهن شام هلون لوڪو.
نيٺ ها بس هن لاءِ مانڌان،
پر هو تصور بڻيو اڙوڪو.
رات ڪاري ۽ برفباري،
هو نه هو بس هيو ڪوڪو.

***

غزل

ميڪڊي ڏي وٺي آئي اداسي،
مونڪي سرڪ ڏيڪاري شناسي.
هن جي چين جي چانڊاڻ ٿي ماري،
جنهن جي چڪر ۾ وڃان ٿو قاسي.
ورڻ ڇاتي، رکي هن چڻ آهي ڪاتي،
دلڪش هو مگر ڪري ٿي مواسي.
نقش ۾ خيال جبلن جون چوٽيون،
ڏسڻ سان ئي، روح رهي ٿو تاسي.

***

غزل

تو سان گذاريل ڏينهنڙا صديون ٿيون لڳن،
 پيار جي آڪيري ۾ جڻ ٻاريل بتيون ٿيون لڳن.
 ڪيو اعتبار تنهنجي وفائن تي آهي،
 جفائن کي ڪيو ڏور آ، چاهتون چتيون ٿيون لڳن.
 تنهنجي پاڙي ۾ روز گذر آ منهنجو جانا،
 تو ساڻ گذاريل راتيون، مٺيون ٿيون لڳن.
 ويوڙي جو پاڇو ڪڏهن ڪونه ٿيندو
 دليين ۾ زنده آهي روح، نفرتون ڪڙيون ٿيون لڳن.
 تنهنجي اکين جون نظرون منهنجي لاءِ پيارا،
 رات جي سمڙي پهر جا تارا گڏيون ٿيون لڳن.
 سنسان علائقي ۾ گجهيون ڪچهريون ”باسط“،
 رات جي ڪاري لباس ۾ سٺيون ٿيون لڳن.

***

تعارف

مڪمل نالو: محمد رحيم کوسو

ادبي نالو: رحيم

پيءُ جو نالو: منگهن خان

ڄم جي تاريخ: 105 آگسٽ 1990 ع

ڄم جو هنڌ: پنهنون خان کوسو کوسڪي

تعليم: انٽر پاس

ملازمت: ذاتي ڪاروبار

لکڻ جي شروعات: 2019 ع کان لاڳيتو

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: دلي خواهش

لکيل صنفون: غزل چوستا وائي نظم دوها

رابطو نمبر: 0306_3010100

ڏس پڻ: ڳوٺ پنهنون خان کوسو شهر کوسڪي تعلقو ٽنڊو باگو ضلع بدين

غزل

اڻو پيار ته ڏي اظهار ته ڪر،
 رهجي ويل انٽ جو عار ته ڪر،
 نم تي جيڪي لکيل هئا نالا،
 ٿورو انهن کي تون پالڻ ته ڪر.
 ڪا اٿ آڻ دل کي آند اچي،
 گهڻو نه صحيح پيار ته ڪر.
 روح وتجڻ لڳو آهي منهنجو
 سيگرهه ۾ تون جانا اقرار ته ڪر.

***

غزل

وطن ساڻ هر دم وفائون ڪنداسين،
 اسان سنڌ توکي دعائون ڪنداسين.
 ڀلي ڇڏ اسان جون زبانون ڪٿائي،
 نه پنهنجن جون پيارا ڳالھون ڪنداسين.
 وفائي رهي آ سداين رڳن ۾،
 حياتي سدائين سخائون ڪنداسين.
 پري تير هڻ تون نشانا به ناهي،
 مگر ڪين ڀلجي جفائون ڪنداسين.
 ملي ساڻ مونکي اوهانجو او جانِي،
 گلن جون نچاور هوائون ڪنداسين.
 ڪري ٿو پڪو هي عزم اڄ ”رحيم“،
 وٺي حق وطن جا عطائون ڪنداسين.

***

غزل

مونڪان جدا ٿيندي نه ڪر
 ڀل ۾ خفا ٿيندي نه ڪر.
 دل ٿي پئي توتي فدا،
 ائين بي وفا ٿيندي نه ڪر.
 دل کي گهايو ڇڏين،
 قاتل سفا ائين ٿيندي نه ڪر.
 جڳ اڳ ۾ ئي دشمن اٿي پرين،
 قرب ۾ ايڏا ايڙا ڏيندي نه ڪر.
 هٿ ٻڌي توکي ٿو التجائو ”رحيم“ ڪري،
 دل مٿان زخم تازا ائين ڏيندي نه ڪر.

***

غزل

جڏهن کان پرين تو اسان کان ڪنارا ڪيا،
 تڏهن کان ويس اسان آهن ڪارا ڪيا.
 جفائون جي بدلي پئي وفائون ڏنيوسين،
 مگر پوءِ به نيٺ منهنجا تو ڏڪارا ڪيا.
 بهارن جي موسم پڻ پڻ ٿي چڻياھون،
 عجب عشق تنهنجي ڪسارا ڪيا.
 رڳو دل کي تو دردن جي عنايت ڪئي،
 اسان پوءِ به غمن تي گذارا ڪيا.
 لائي پريت پوءِ جدا ٿي وئين،
 ”رحيم“ جا چو ساڻ بي سهارا ڪيا.

***

غزل

تاريخ گواه رهجا مظلوم ماري ويا،
 ڌرتي جا دلير پٽ زنده سازيا ويا.
 غدار هئا جيڪي تن کي مليا تغما،
 سنڌو جا محافظ زندان ۾ واڙيا ويا.
 سنڌ جي ماڻهن ڪيو ڏوه ڀلا ڪهڙو،
 تن جي وسيلن تي قابض ٿي ڌاريا ويا.
 پاڻي ڳنڍي لاءِ تڙيون لڇون پيا،
 اسان جا ڪيت بنيون ٻارا پيلاڙيا ويا.
 هي وقت آ رڳو فريب ٺڳي جو،
 چون سڄ ”رحيم“ سي ڌڪاريا ويا.

***

غزل

ڇا ڪجي باوفا بيوفا تي پيو
 همنا اوچتو اڃ جدا تي پيو
 دل لڳي جي سزا ڇا ته پوڳي اٿم
 پوءِ بي جان من آ خفا تي پيو
 آس جنهن جي اٿم سو نه آيو وري
 غير جو ئي اهو دلربا تي پيو
 ٿو چنڊ جو اجائي ڪرين ضد پرين
 هي رسڻ تنهنجو ڀر بي وڃا تي پيو
 دل فدا جنهن مٿان هر گهڙي پئي ٿئي
 هاءِ سو بي رحم ڇو خدا تي پيو
 هٿ ٻڏي ڪيڏيون ”رحيم“ التجائون ڪيون
 بي سبب ئي پرين الوداع تي پيو

***

غزل

آهيان ٿيو ديوانو هڪ يار جي ئي خاطر
 سوين ڏک پرائيم هڪ پيار جي ئي خاطر
 ڇا حسن و ادا جلون جي جادوگري هئي
 دنيا سان ڦٽائيم هڪ دلدار جي ئي خاطر
 ڇا گلبدن جي بيهڪ ڪاريهر زلف ڪارا
 دلڙي پنهنجي ڦرايم هڪ گلزار جي ئي خاطر
 نيٺن ۾ جادو هو ڪو تڏهن ڪلي پيس مان
 سڪ چين گوايم هڪ سنسار جي ئي خاطر
 من جي مندر ۾ گهنڊ لڳا هن جي يادن جا
 تي پاڳل پيم هڪ گفتار جي ئي خاطر
 ڪيڏو نه بيوس ٿي آهي رنو هي ”کوسو“
 ها! ”رحيم“ سڀ وڃايم هڪ سار جي ئي خاطر

***

غزل

اڪيون ڪري رت ويو آهين
 وجهي اندر ۾ ڦٽ ويو آهين
 ڏٺي قاتل وڇوڙا ٿيڻ پري دلبر
 اڃان ڪهڙي ڪري گهٽ ويو آهين
 سڏي توکي هنجون پيو هاريان
 الائي ڪهڙي پرين پٽ ويو آهين
 تڪيان ٿو روز راهون ”رحيم“
 خوشيون ڪري ڇٽ ويو آهين

***

غزل

ڪري يار دوريون لڏي ويو هليو
 پرين پيار منهنجو ٿڌي ويو هليو
 وريا درد دل ۾ ولهارون ڪري هن
 غمن ۾ اسان کي گڏي ويو هليو
 ڪيائين پئي واعدائون ڄا مونسان
 سڄڻ ساڻ اڌ ۾ ڇڏي ويو هليو
 ڪري ياد ماضي روٽان ٿو ”رحيم“
 غمن من ۾ گهرڙا اڏي ويو هليو

***

تعارف

نالو: - بلاول

ادبي نالو: - ساگر بلاول

شهر: - نوابشاہ

موبائيل . 03483250861

غزل

جنهن سان تنهن سان پيار ڪري هوءَ،
خود ڪي پئي ٿي خوار ڪري هوءَ.
جوڀن وس ۾ ناهي رهندو
ڪيڏي پل ته سنڀار ڪري هوءَ.
سڏبي هئي واتوڙي هي دل،
ويني آ مانار ڪري هوءَ.
جوڀن هن ڪي سڪاريو آ،
نيٺن سان پئي مار ڪري هوءَ.
پنڊ پمڻ ٿي ويندو آهيان،
ويندي آ لاچار ڪري هوءَ.
”ساگر“ تنها رهجي ويو آ،
ڪنهن جي وٽي آڌار ڪري هوءَ.

***

غزل

سوا تو ڦڪو آ پهر زندگي جو
ڏنو تو پري زهر زندگي جو.
جڏهن تون وڃڻي وئين زندگي کان،
تڏهن کان آ اجڙيو شهر زندگي جو.
رهيو تون نه آهين هينئر زندگي ۾،
ختم ٿي ويو آ اثر زندگي جو.
نه منزل جو رستو ملي ٿو ڪو مونڪي،
بيمي جڻ ويو آ سفر زندگي جو.
اڪيلو اڪيلو دڳن ۾ رهان ٿو
نه آ هاڻ ڪو همسفر زندگي جو.
رڳو هاڻ ”ساگر“ ڪي الڪن آ گهيرو
ڏکيو هاڻ آهي گذر زندگي جو.

***

نظم

جڏهن پوتي ورائي پئي
سمورو شهر گهائي پئي
الا هئي چوڪري اهڙي،
جڏهن نظرون ملائي پئي
اسان جي گهور گهائي پئي
صدين جا سور لاهي پئي
ڪري دل هيءَ چلو ”ساگر“،
وچين آگر ۾ پائي پئي
اسان ڪي انتظارءِ ۾
چڏي وئي بيقارءِ ۾
اها مورت جيان صورت
سراپا سنڌ جهڙي هئي
اسان ڪي جند جهڙي هئي

جوان هوءَ جام جهڙي هئي
تڏيري شام جهڙي هئي
جڏهن ناڪي منجهان گذري
اچانڪ نيٺ ويا ٽڪري
چپن تي مرڪ آئي هن
اسان جي دل ڪسي ورتي
هئي صورت ائين جنهن جي
هجي جڻ سنڌ جي ڌرتي
هجي جڻ سنڌ جو نقشو
وڏي وٽي رش رکشن جي
چڙهي پو سیت تي ويئي
هلي وئي گول چڪري ڏي
سڳين جا اگه پچندي هو

غزل

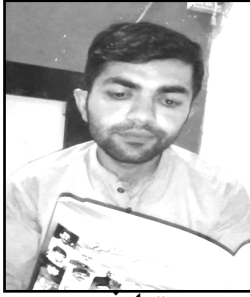
شل وڃي گذري سڄي هي زندگاني پيار ۾،
نفرتن کي مات ڏي شل هي جواني پيار ۾.
کينو کاڙو کين ٺهڪي سونهن جي سنسار ۾،
پرت واري ريت پياري رت سمان پيار ۾.
توسان جڏهين چاه جڙيو من اندر ويساه جو،
سار تنهنجي کيسين ڦيري دل ديواني پيار ۾.
هار بانمن جو بڻائي چپ چيڙن تي رکي،
يار کان سڀئي ملي نادر نشاني پيار ۾.
ختم ڪر هاڻي رساما قرب ڏي ساڳيو وري،
ايئن نه ٿيندو آهي ”ساگر“ منهنجا جاني پيار ۾.

***

غزل

رات ننڍي آ نينهن وڏو آ،
نينهن بڻايو ڏينهن وڏو آ.
پانڌيڙن جو پنڌ پرائهون،
کاڙهو کاڙهي ڏينهن وڏو آ.
ڪيئن ٻڌايان دل جون ڳالهيون،
سونهن جو ناتو ڪيئن وڏو آ.
ساڻي هاڻي سار لهي وڃ،
جُهور جُڳهو ۽ مينهن وڏو آ.
ساگر کي ڪو روڪي يارو،
عشق آڙانگو شينهن وڏو آ.

***

تعارف

نالو:- ديدار علي پٽو
ادبي نالو:- ديدار ”فلڪ“ پٽو
والد جو نالو:- نجم الدين پٽو
ذات:- پٽو
ڄمڻ جي تاريخ:- 7 مارچ 1998ع
جنم جو هنڌ:- پٽا محلا (ڪنڌڪوٽ)
تعليم:- B.S.C

ڪرت:- ليبارٽري

لکڻ جي شروعات:- 2017ع

پسند جو ڪتاب:- پره ڦٽي جا پنڌ مرتب: مبین اڄڻ

اڻ ڇپيل مواد:- هڪ ڪتاب جيترو

لکيل صنفون:- غزل، گيت، نعت شريف، نظم، چوڻيا، هاڻيڪا

موبائيل نمبر:- 0336_3828533

ايڊريس:- پٽا محلا (ڪنڌڪوٽ)

غزل

منهنجو ناهي تن سان واسطو
ڌرتي جي دشمن سان واسطو!!
سند پتي هن ڇڏيا ساڙي،
هاڻي رکبو ان سان واسطو!!
هي سنڌ سڄي گهمي هاڻي،
رکيو آهي سن سان واسطو!!
”ديدار“ ٻڌي ڇڏ ڌرتي جو
ناهي هن غيرن سان واسطو!!

غزل

مَظْلُومَ ھيٺو ھاري آھي،
چو قيد تو وٽ ناري آھي.
اعلانُ ھي تو چو ڪيو ظالم،
مسڪينُ ننڍڙي ڪاري آھي.
گندي چون ٿا ويچاري ڪي،
پر ماءُ ڪي ھي پياري آھي.
انسانَ جو ھٿري قدرُ نہ آ،
ڏس نفرتون ھت جاري آھي.
ڦرڻوٽ يارِ ڏسي ماڻھون جا،
”ديدار“ طوبا زاري آھي.

***

غزل

لڪڻ کان ڀلو ٿي پڙھڻ تون سِڪُ،
سڀني سان چڱايون ڪرڻ تون سِڪُ،
گجي بس عبادتِ خدا جي ھت،
اھا اڄ نصيحتِ ڏيڻ تون سِڪُ،
جدا جو ٿيا ھاڻ پنمنجا ھت،
اھي اڄ تہ رشتا جوڙڻ تون سِڪُ،
رُسائي وينو آڻ وڏا جي تون،
اُتي پيشِ نورِ آچڻ تون سِڪُ،
بُرائي ڪڍي صافُ ھڻ ڪر آڏا،
عزتِ قُرب سان اڄ ھلڻ تون سِڪُ.

***

غزل

ھتي ڪو بچو آ تہ پو،
ڏکائيل ڪي ڏيو حوصلو!
صدين کان ڏک نہ پاڻي مليو،
اُڃايل ڪي ڏيو حوصلو!
وڻس پلجي ڪجي ھاڻ ڇا،
وڃايل ڪي ڏيو حوصلو!
ستائيل آن سڄي لوڪُ جو،
ستائيل ڪي ڏيو حوصلو!
نگر ماني نصيب ڪو نہ ٿي،
بُڪايل ڪي ڏيو حوصلو!
سُڪي اڄ وڻَ جيان مان وڻس،
سُڪايل ڪي ڏيو حوصلو!
ٿيو ”ديدار“ توڻ درٿر،
اُڃاڙيل ڪي ڏيو حوصلو!

غزل

ويو ڏس سالَ پورو ٿي،
پرين ھاڻي ملڻ جي ڪر!!
حياتي تي نہ پروسو آ،
سجڻ سائين اچڻ جي ڪر!!
مٿان ٿنمنجي ٿيان قربان،
اھو تون اڄ چوڻ جي ڪر!!
لُٽي جو سنڌ ڪي ھٿري،
ڏمڙن تي ڪرڻ جي ڪر!!
رڳو روٽان لُچان ٿو مان،
پرين گڏجي ڪلڻ جي ڪر!!
پُٽو ”ديدار“ تنمنجو آ،
اھو دلبر مڃڻ جي ڪر!!

***

غزل

حياتي سور جهڙي آ،
چٽيل ڪنهن پور جهڙي آ.
ڏسان ٿو سونهن ڪا اهڙي،
ارم جي حور جهڙي آ.
اسانجي سنڌ اسانجي لاءِ،
اڪين جي نور جهڙي آ.
اسانجي ديس جي غربت،
منا ناسور جهڙي آ.
تون ”جانب“ گل کان وڌ ڪومل،
دنيا تندور جهڙي آ.

***

تعارف

غزل

جنهن جي گندي ۾ داڻا،
ان جا چريا به سياڻا.
توڪي پرين جي ڀارت،
آهي او لاڙڪاڻا.
آ سونهن هن جي مومل،
۽ نيٺ منهنجا راڻا.
هرڪو آ هت سياڻو
آهيون اسان اياڻا.
منچر سڪي رهي آ،
ٿيندا ڏکيا مهاڻا آ.
جوڳين جي جوءُ ”جانب“،
پنهنجا ٻڻي ٺڪاڻا.

***

نالو: - جانب علي
ادبي نالو: - جانب کوسو
پيءُ جو نالو: - حمزو خان کوسو
ڄم جي تاريخ: - 1982ع
ڄم جو هنڌ: - لعل بخش کوسو ڪاڇو
تعليم: - انٽر
ڪرت: - مزدوري
لکڻ جي شروعات: - 1998ع
لکيل صنفون: - غزل، وائي بيت، نظم، ڏيڍ سٽو، چوٿون ترائيل
ڇپيل مواد: سنڌي رسالن ۽ اخبارن ۾
ادبي عهدا خدمتون: - شاخ جوهي سان ميمبر طور خدمتون سرانجام ڏيئي
رهيو آهيان
ايڊريس: - پوسٽ آفيس جوهي تعلقه جوهي ضلع دادو.

غزل

توبه ڪيون اڳر جي،
 الله چو ڏمرجي.
 جاتي ملي نه محبت،
 ات پير ئي نه ڌرجي.
 ذلت جي زندگي کان،
 عزت جي موت مرجي.
 جنهن ۾ نه ڳالهه سنڌجي،
 سو شعر ئي نه سرجي.
 جي ساڻ هجي ”جانب“،
 ڳڻئين ۾ ڇا لاءِ ڳرجي.

***

غزل

بي روزگار ماڻهو
 خود کان بيزار ماڻهو.
 ماري ڇڏيا غريبي،
 ڪيئي هزار ماڻهو.
 دنيا جي هن چمن ۾،
 ڪي گل ڪي خار ماڻهو.
 هوٽل پيرل آ هرڪا،
 مسجد ۾ چار ماڻهو.
 سچ ٿو چوان ته ”جانب“،
 کائن ٿا خار ماڻهو.

***

غزل

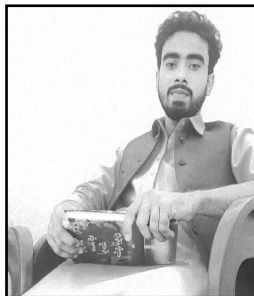
سخنور جي اڳر هوندو
 يقيناً سو امر هوندو.
 اسان جي شعر ۾ اڪثر،
 آ ڌرتي جو ذڪر هوندو.
 اوهانجو ساڻ ڇا مون سان،
 ائين ساري عمر هوندو.
 وٺو جي هيل پي سانوڻ،
 سڄو خوشحال تر هوندو.
 مصرجو ڪوئي پي ماڻهو
 نه ”جانب“ کان سندر هوندو.

***

غزل

ڪوليائين وار خوشبودار
 آئي هڪار خوشبودار.
 گلن ۾ اهڙي ڪٽ خوشبو
 آ جهڙو پيار خوشبودار.
 ڪري وئي ڪيڏو آ سهڻي،
 توکي ميهار خوشبودار.
 محبت جي ڪري آهي،
 سڄو سنسار خوشبودار.
 مٽي آهيان مان ڪاڇي جي،
 تڏهن هان يار خوشبودار.
 وٺي جي واءُ سان آئي،
 ”جانب“ جي سار خوشبودار.

***

تعارف

مڪمل نالو: علي وارث شيخ

ادبي نالو: وارث

پيءَ جو نالو: بشير احمد شيخ

ڄمڻ جي تاريخ: 3 اپريل 2000ع

ڄمڻ جو هنڌ: دونهون ابراهيم شاهه پير لوءِ

تعليم: بي اي

ملازمت: مزدور ابن مزدور

لکڻ جي شروعات: 2017ع مڪمل شروعات 2020ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: شاعري سان دلچسپي

لکيل صنفون: نظم، غزل

ڇپيل مواد: مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾

رابطو نمبر: 03113413599 غزل

زندگي وڻي ڇڏي قسمون ڪٿي،
ننڍپڻ! جواني جون رسمون ڪٿي.
قتل آرام آهي تو بنا،
مان سمهندو آهيان تصويرون ڪٿي.
محبت راس ڪنهن کي ڪين آهي،
هجي عاشق پليءَ مڃن ڪٿي.
منهنجي راهن ۾ بس اندهيرو آ،
منهنجي راهن ۾ هل جگنون ڪٿي.
ٿيو جئين عشق ڪربل ۾ آ ظاهر،
نه ٿيندو عشق ڪن نسلون ڪٿي.
ڇڏينداسين دنيا تنهنجي چوڻ تي،
نه ڇڏبي حسن پرستيءَ! هٿ تون زنجيرون ڪٿي.

غزل

وڻي مند سانوڻي آهي،
رحم کاڌو ڏٺي آهي.
امڙ سنڌ آ تڏهن تنهن سان،
محبت پي گهڻي آهي.
هلي ٿا پاڻ پرڇايون،
رڻي جي هوءَ ڪٿي آهي.
سمجھت ڪر محبت لاءِ،
منا دنيا ٻڻي آهي.
پرين کي شاعري منهنجي،
ٻڌو آهي وڻي آهي.
جدا ”جانب“ ٿيڻ کان پوءِ،
زهر زندگي ٻڻي آهي.

***

غزل

ناهيون امير ماڻهو
آهيون فقير ماڻهو.
تنهنجي لڏي جا ناهيون،
او بي ضمير ماڻهو.
مرڪون ڪسي ڏيئي ويا،
نيٺن ۾ نير ماڻهو.
ڏلفن جي ور وڪڙ جا،
آهيون اسير ماڻهو.
ڪي توه کان ڪڙا ۽،
ڪي ڪنڊ ڪير ماڻهو.
”جانب“ اسان حسيني،
سچ جا سفير ماڻهو.

***

غزل

ڪٿي صوفي ڪٿي ڪوفي،
ڪٿي ماتم جو ڪمرام.
ڪوئي پوڄي الله ڪي،
ڪو عيسيٰ ڪوئي رام.
ڪوئي همائيتي يزید جو
ڪنهنجو عليءَ آهي امام.
محبت ڪر مخلوق سان.
اٿئي سڪون ۽ آرام،
الله آهي ”وارث“ اندر!
پر آهي گمنام!
پيءُ ولايت وارو جام
ته رحم ڪرئي رحمان ڪو.

***

غزل

روز نئون اکن ۾ خواب ڪٿي ايندي آ،
پاڻ گل آ گلاب ڪٿي ايندي آ.
نماڻا نيٺ ۽ نقش نوري،
هر دم هر جاءِ حجاب ڪٿي ايندي آ.
هُنَ جي اچڻ سان ملي ڪائي راحت،
جڻ ڪو هٿن ۾ ثواب ڪٿي ايندي آ!
چنڊي وارَ ڪارا اچي اڱڻ منهنجي،
پاڻي نه وارن ۾ سيلاب ڪٿي ايندي آ.
مان پچندو آئس ڪهڙو شاعر پسند اٿئي؟
هُوءُ جيري ياسمين جو ڪتاب ڪٿي ايندي آ.
اگر جي پٺيائي ڪنهن کي چانهه ”وارث“،
بسڪٽ نه پر چانهه سان شراب ڪٿي ايندي آ.

***

غزل

هڪ شخص جو دل تي پهرو آ،
۽ گهڻا به تازو گهرو آ.
آهي رات جو روشن چنڊ جيان،
دل صبح جو روز اندهيرو آ.
بس دل جي هٿان مجبور آهيان،
نه ته اندر جو هو ميو آ.
اڻ ڄاڻ آ دنيا داريءَ کان،
پر هر شيءِ ۾ اڳپيرو آ.
تا دل ۾ ننڍڙا خواب رهن.
منهنجي دل جڻ ڪو آڪيرو آ.
پاڻ اريو آ هُنَ کي ”وارث“،
ٿيو جيون سهڻو سنهرو آ.

***

”علم پرايو سنڌ سنواريو“

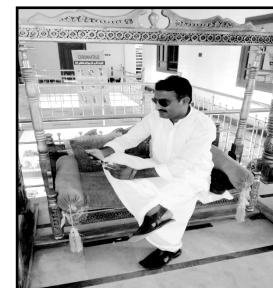
توبي اجرڪ شان آهي سنڌ جو
هجي غير ٻا مهمان آهي سنڌ جو.
هجي پل جيءَ تهذيب واري ڪا درتيءَ،
هر ثقافت کان مٿانهون مان آهي سنڌ جو.
هر وليءَ آ درس محبت جو ڏنو
ڏيو محبتون! فرمان آهي سنڌ جو.
ترخان ارغون اچي عرب ڪو
هر سنڌي قربان آهي سنڌ جو.
جنهن ڪئين آ اک ميري سنڌ ڏانهن،
ٻڌ! هر بچو بشير خان آهي سنڌ جو.
ٿيو جنم ”وارث“ جو آهي سنڌ ۾
مون تي به احسان آهي سنڌ جو.

***

غزل

اشرف المخلوقات جو درجو ٿئي انسان ٿي،
ڪائين ٿو تون حق غريبن جا حيوان ٿي.
هرپرون ڪنهن کي ايذاء نه ڏي تون هتي،
رت چوسين ٿو غريبن جو صفا مروان ٿي.
عيب بين جا ڪڍي پاڻ کي سمجهي اتم،
ماس هڏن تان رهڙين ٿو هتي شيطان ٿي.
هت ڪپڙن ۾ نٿو تون ماپ جين الائي چو،
موت کي وساري ڇڏيئي وڏو بيمان ٿي.
”مير منور“ پتي گناهن ۾ هي زندگي گذري،
نٿو ڪرين چڱا ڪم حيف ۽ ارمان ٿي.

***

تعارف

مڪمل نالو:۔ منور علي پتي

ادبي نالو:۔ مير منور علي پتي

پيءُ جو نالو:۔ احمد الدين پتي

ڄم جي تاريخ:۔ 1990/03/01 ع

ڄم جو هنڌ:۔ ڳوٺ محمد ابراهيم پتي

تعليم:۔ B.A B.Ed

ملازمت:۔ پرائمري استاد

لکڻ جي شروعات:۔ 2003 ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب:۔ سچي محبت ۾ ناڪامي

لکيل صنفون:۔ گيت ۽ غزل

ڇپيل مواد:۔ ڪتاب نيٺ جي ليار ۾ غزل اخبارن ۾

مڃتا:۔ چوڏهين آگسٽ تي ميزباني ڪرڻ ۽ شاعري ٻڌائڻ

رابطو نمبر:۔ 03218403786_ 03053100039

ڏس پتو:۔ ڳوٺ محمد ابراهيم پتي پوسٽ آفيس ٺري ميرواھ تعلقا ٺري

ميرواھ ضلعا خيرپور ميرس

غزل

رستا راهون نهاريان ٿي پتي،
هرهر توکي ساريان ٿي پتي.
وڇڙڻ کانپو بيوس آهيان،
هنجون تولي هاريان ٿي پتي.
شام صبح آ من ۾ ماتم،
پوءِ بـ وعدا پاريان ٿي پتي.
تنهنجا فوتو سيني لائي،
اندر پنهنجو ناريان ٿي پتي.
”مير منور“ جيئڻ خاطر،
سمڻ تان سر واريان ٿي پتي.

***

غزل

پيار پنهنجي جا حوالا ڏيهه ۾،
 خوب خوشيون ۽ جمالا ڏيهه ۾،
 توکي پنهنجو بڻائڻ لائي منا،
 مون ڪيا آهن ڪشالا ڏيهه ۾،
 نفرتون پاسي ڪري توکي سڏي،
 سجايم محبتن جا ميلا ڏيهه ۾،
 عشق جو سجدو ڪيو آهي جنين،
 تن ڪيا آهن اجالا ڏيهه ۾،
 ”مير منور“ ها پتي تولي جيئي،
 تيارنگ محبت جا نرالا ڏيهه ۾.

***

غزل امڙ جي شان ۾

بيٽا ٿيندا پار امڙ جي دعا سان،
 ڪڏهين نه ٿيندي هار امڙ جي دعا سان،
 جيئل جون دعائون آباد رکنديئي،
 ايندي نه ڏکيو وار امڙ جي دعا سان،
 جي اٿي ماءُ زندهه ڪر ان جي خدمت،
 لهندي سڀ سر تان بار امڙ جي دعا سان،
 پيرين پئي امڙ کان وٺندو ڪر دعا تون،
 لهي ويندي غم يار امڙ جي دعا سان،
 ”مير منور“ امڙ جو شان ڳايان،
 ٿيا مالڪ جا قرب هزار امڙ جي دعا سان.

***

غزل

مرڪ منهن تي سجائي جيئنداسين،
 ڏک درد سارا لڪائي جيئنداسين،
 اسان کان پڇڻ جي خواهش نه رکجو،
 خوشيون زماني ۾ ورهائي جيئنداسين،
 اندر جي ڪهاڻي اندر منهنجو ڄاڻي،
 درد سان دلڙي لڳائي جيئنداسين،
 ڪڍي غير دل مان سچائي سان هلبو،
 محبت ۾ سرڙو نوائي جيئنداسين،
 ”مير منور“ دوستي جو پرم آهي تولي،
 پتي دشمنن سان اڪيون ملائي جيئنداسين.

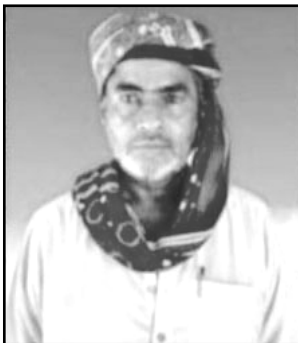
***

غزل

حسن تنهنجو جمال جانا،
 مرڪ تنهنجي ڪمال جانا،
 ڪيان نيڪي ڪهڙي جڳ ۾،
 هلن ٿا تنهنجا مثال جانا،
 نيٺ تنهنجا چمڻ ثواب آ،
 مٺي منهنجي لئي حلال جان،
 سڏن ٿا ماڻهون چريو ديوانو،
 پڇو نه ڪڏهين تو حال جانا،
 ٿيو ”مير منور“ مجبور تولي،
 انهي جو ڪرڪو خيال جانا.

***

تعارف

مڪمل نالو: اختر نواز مهر عرف بادشاه مهر

ادبي نالو: مهر فقير

پيءُ جو نالو: غلام نبي مهر

ڄمڻ جي تاريخ: 26 نومبر 1966ع

ڄمڻ جو هنڌ: ڳوٺ ڪاهي تعلقو ڳڙهي ياسين ضلعو شڪارپور سنڌ

تعليم: ايم اي ايڪانامڪس

ملازمت: سب انسپيڪٽر سنڌ پوليس

لکڻ جي شروعات: 1986ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب: عشق

لکيل صنفون: تقريبن سڀ

ڇپيل ڪتاب گڏيل شاعريءَ جا ڪتاب

01 ڪوتائن ڪر موڙيا مرتب حبيب متو 02 اجريل اندر جو عڪس مرتب

الفقراء محمد رحيم مهر ۽ ساهي عالم جان ڪنير 03 شهيد روبين اڄڻ جي خون

سان انصاف وارو سوال مرتب مشتاق بخاري ۽ مبین اڄڻ

انهيءَ کان علاوه هلال پاڪستان ڪراچي سنڌ آجيان شڪارپور صداقت

حيدرآباد ايڪتا چنڊ نيوز هزار داستان حيدرآباد منجهه وقفي وقفي سان لکان پيو

باقي ماضيءَ ۾ جاڳو عوامي آواز هلال پاڪستان برسات سنڌ سجاڳ آغاز اردو

ڪراچي ۽ پاڪ ڪراچي جنهن ۾ هڪ ڊگهو نظم پيار تو گهرجي سو لڳاتار 50

ڏينهن شايع ٿيو هيو

رابطو نمبر: 03003335422

ڏس پتو: مهر فقير معرفت پاڻي خان جنرل ۽ ڪاسميٽڪس پٽائي چونڪ

چڪرا ڳوٺ ڪورنگي 01 ڪراچي سنڌ

غزل

دوست کي پيار جي نگاه سان ڏسجي،
لالچ لوپ ماري دلي چاه سان ڏسجي.
مفاد پرست موقعي پرست کان بچي،
سني ماڻهون کي ڀلائي جي راه سان ڏسجي.
سنو ٿيڻ لائي سنو هلجي زماني سان،
خرابي کي سمجهڻ لئي وڏي اتساه سان ڏسجي.
ڀاڻ کي اتم ٿو سمجهي هرڪوئي،
شرافت کي پرڪڻ لئي سچي ويساه سان ڏسجي.
”مير منور“ دوستن تان جان پي قربان،
پتي پيار وارن کي عشق جي نگاه سان ڏسجي.

***

بهارون سنڌ تي

سدائين رهيون يلغارون سنڌ تي،
 اڃ به اڀيون هن تلوارون سنڌ تي.
 ڪيئي ڏاهر ڏيهه ۾ رکوالا سنڌ جا،
 بن قاسمي هن للڪارون سنڌ تي.
 اچو ڪريون سرحدن جي حفاظت،
 روڪيون غيرن جون قطارون سنڌ تي.
 ازل کان پيار امن جي هيءَ ڌرتي،
 پرديسي پکين جون اڏارون سنڌ تي.
 ڪنهن ماءُ نه ڇڻيو ڪو پٽ آ اهڙو
 روڪي سگهي جو بهارون سنڌ تي.
 نسل سو ڪري صفا ختم ڇڏيو هاڻ،
 ناپاڪ جنين جون نهاريون سنڌ تي.
 گذر بگهڙ ڪتا سوئر آزاد گهمڻ پيا،
 ڪن ٿا وري به پونڪارون سنڌ تي.
 حق پني نه پر چني هن وٺبا يارو،
 هڻ پالا وڙه پاڪرين پڪارون سنڌ تي.
 چو ڇا لاءِ لڳا هو غيرن جي پويان،
 ڇا دشمن آئيندا ڪو دارون سنڌ تي.
 آ پٽ جي بادشاهه ڪئي ڌرتي لاءِ دعا،
 سدائين سو رهنديون ملهاريون سنڌ تي.
 ”مهر فقير“ شاعر نه پر آ سنڌ جو سپاهي،
 ڪندو جانيون قربان هزارون سنڌ تي.

***

گيت

گوتها

هي گوتها اکين جا سوالي سوالي،
 سوا من سڪن جي دل خالي خالي.

تم تم تمن ٿا اچي روڪ پيارا،
 سڙيءَ دل کي ساجن کين ٿا سهارا،
 جڏيءَ هن سان جانب حالي حوالي.

نشو نيئهن جو آ ناهيون من شرابي،
 ڪندا عشق آهيون ناهي بي خرابي،
 پيا سڏجون سهڻا محبت جا حوالي.

اچو يا گهرايو اگاهيو سوال سائين،
 پيار جا پوڄاري هون ثناگر سدائين،
 آن تون گل گلابي اسان يار مالهي.

اگهو يار گوتها مرڪي مهر فقير جا،
 ڪيو خواب پورا حسن جي اسير جا،
 ها ڪيو عشق محبت مثالي مثالي.

***

خوشي

وري هن لکيو آ خطرو خوشيءَ مان.
اچي مل پيارا تڪڙو خوشيءَ مان.

وري هن لکيو آ تنهن جو ئي آهيان.
کٽي نيٺ نيراني پيو ٿو واجهايان.
وئي اڄ هڪڙو دڳڙو خوشيءَ مان.

وري هن لکيو آ ڪجان خيال ايندي.
ڏکڻ ۽ سکن جو ڏجان حال ايندي.
هٽندي سان ها ها پڪڙو خوشيءَ مان.

وري هن لکيو آ ڪجهه پي نه آڻجان.
ها بس مونکي منڙا پري پاڪر پائجان.
چپن سان ملائجان چپڙو خوشيءَ مان.

وري هن لکيو آ تون ”مهر فقير“ آهين.
ها مان حسن آهيان ۽ تون اسير آهين.
رهي سدائين تڙندو گلڙو خوشيءَ مان.

***

وائي

ڳاءِ ڳاءِ راڳي
وائي فقير جي

ڏوران ڏير آيا،
سسئي ڪر سجاڳي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

ساهڙ ساهڙ سانده،
سهڻي تون سپاڳي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

ليلا ڪر حيل،
کپايءَ پاڳ پاڳي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

نوري تون نمائي،
سدا راه ساڳي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

مري مومل ويندءِ،
راڻا وار واڳي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

ٻول ٻول ٻيجل،
هلي ڪنڌ ڪاتي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

ملير مهر وينديس،
جتي مهڻي ماتي،
ڳاءِ ڳاءِ راڳي وائي فقير جي

وائي

گاءِ گاءِ راڳي،

اڃ راڳ اهڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

صنم سونهن سچ آ،

ڪيان بيان ڪهڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

پرين پيارو پيارو

آ محبوبي مڪڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

ڏند موتيءَ داڻا،

وارن وٽونٽڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

دوا دارون درمل،

تھوڪو تھڪڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

محبتِي ”مهر فقير“،

جرڪي ٿو جيٽڙو

اڃ راڳ اهڙو منهنجي يار جهڙو

***

دستا بيت

عورت

اڌ اگهاڙن ارهن کي چوليندي آئي ڇيڳري،
حوس پرست هزارين موهيندي آئي ڇيڳري،
مرڪندي آئي ڇيڳري لڄ شرم حياءِ سوا.

وٺ اهائي وات جتي عزت پردو ادب،
جتي لائي جنين پي لڳن تنين کي ڊپ،
حڪم ڏئي ٿو رب پل پل پردي سندو.

ته ته وڏا تهڪار عام خاص آڏو عيان،
لباس هوندي بي لباس چالا ڪين چڱا،
وري ٿي پڇين اڃان برائي چو بزار ۾.

ڇوليءَ پٺيان ڇولي سانده جيئن سمونڊ،
آگهڙ تنهن جي عورت ڏوري منجهه ڏونڊ،
ڳنڍيون ۽ ڳونڊ پيارا لڳن پردي منجهه.

مسيون مساب ڪجل سرما تيل ڦليل سينگار،
سونهن توکي سدائين سنڌي آقا خاطر اختيار،
چوي ”مهر فقير“ هر وار ڪر عمل هاديءَ حڪم تي.

***

ملان

ملان تو معاشر و ڪيو تعويدن ساڻ تباه،
 نابود ڪيڙءَ نسل جيئن سڙي سڪو گاه،
 الا مهر اهڙو آڙاه ساڙيندو توکي سيگهه ۾.

ملان وانگيان مک ڏوندين پيو ڏوندي،
 ڏاڳا ڦيڻا تعويدن کولين پيو ڦوڳوندي،
 سوئر منجهه سمونڊ مرين شل مهر چئي.

ملان تون مڪرباز وڪڻين ٿو پيو قرآن،
 آيتون عظمت ڀريون تعويدن منجهه نادان،
 اڙي او انڌا انسان ڪاري نه ڪر قيامت الا.

ملان مائين سامهون پيو کليلن ڪري ڪجڪار
 نامحرم تو لاءِ جيڪي پوءِ ڇو اهڙا پرڪار
 هنبوڇيون پڻ ٽهڪار نسورا ئي ناجائز هن.

ملان توءِ من اندر شيطان اڏيو شهر،
 لتين پيو لويي تون مال ملڪيت زر
 چوي ”فقير مهر“ داخل ٿيندين دوزخ ۾.

***

چميون بيت به ستا

پري منجهه پاڪر چمي ڏنائين هڪ،
 بيلي ڪر ٻڪ عاشق اختر نواز چئي.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين به،
 کيس ايئن چيم ته بيلي اڃان پيون ڏي.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين تي،
 چيم اڃان به ڏي اجهي اڃ اڃايل جي.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين چار،
 دلبر سهڻي دلدار سور لاڻا صدين جا.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين پنج،
 چيائين فقير گنج چيم اختر آس اٿم.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين ڇهه،
 عورت پائي ڳهه تيئن سجان ساڻ ۾.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين ست،
 جيئري ملير جنت محبتي ”مهر فقير“ چئي.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين اٺ،
 ٿيا ٺاه وڏا ٺٽ عاشق اختر نواز جا.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين نو،
 سرير ملي سنو واه نصيب ندوري جا.

پري منجهه پاڪر چميون ڏنائين ڏهه،
 ڪئي آس پوري الله محبتي هن مهر جي.

***

تعارف

مڪمل نالو:- غلام عباس المعروف مقيم احمد

ادبي نالو:- وفا غلام عباس

پيءُ جو نالو:- عبدالغفور

ذات:- خاصخيلي

ڄم جي تاريخ:- 30 مارچ 1984ع

ڄم جو هنڌ:- ڳوٺ حاجي عمر الدين خاصخيلي

تعليم:- بي اي

ملازمت:- پنهنجي زمينداري

لکڻ جي شروعات:- 1998ع

ادب ۾ داخل ٿيڻ جا سبب:- پنهنجن کان باغي ٿي

لکيل صنفون:- گيت غزل ويون بيت نظم چئوسٽا پنجڪڙا

ڇپيل مواد:- وايون مهڪيون وات تي گڏيل شاعري- اجريل اندر جو عڪس گڏيل

شاعري- ميرواه جا ذات ڌڻي گڏيل شاعري- ڏيل ڌنگي ٿي ذات گڏيل شاعري- موتين

مالها گڏيل شاعري- ۽ مختلف سنڌي رسالن ۽ اخبارن ۾

ڳايل شاعري:- فائزا علي جي واز ۾، ماجد ڪوڪر، احسان گل لغاري، نياز موري،

مرڪ ماروي، ساگر سميل ڀٽو سهڻي ناز شيبانا ڪوئل، عابده بهار سائره صنم،

ساحل خاصخيلي، مير خاصخيلي، شاهد جسڪاڻي، ماسٽر امين لاشاري، عباس

ڇنڻ، واحد بخش ٻاڻيڻ، شرف الدين لغاري، عمران ڏهر.

موبائيل نمبر:- 0300_3282593

مڪمل ايڊريس:- تعلقه نري ميرواه ضلع خيرپور ميرس پوسٽ آفيس نري ميرواه

غزل

تون هجين گڏ اگر فاصلا ڇا ڪندا،
سازشن جا سڀئي مرحلا ڇا ڪندا.
ڇو ڀلا ٿا ڊڄون شهر پنهنجي اندر،
ڇلولا آدمي ڇاڳلا ڇا ڪندا.
فيصلن کان اڳي جي گهرن ٿا پڪر،
سي وڌيرا ڏسيو فيصلا ڇا ڪندا.
غور ڪر ڪين تون اهڙي ماڻهن مٿان،
(ڪوڙ تي جن ٻڌا سندرا ڇا ڪندا)
جن کي ورثي مليل آ غداري اصل،
سنڌ لاءِ سي وڙهي دادلا ڇا ڪندا.
ديس جا وارثو ديس جي لاءِ ”وفا“،
ڀاڻ هڪ جي ٽيون گرگلا ڇا ڪندا.

***

غزل

يار کان جيئن ڌار ٿياسين،
ڄڻ ته چورا ٻار ٿياسين.
ڪنهنجي لاءِ ماکي ۽ مصري،
ڪنهنجي سر تي ٻار ٿياسين.
سي نڀائي ڪو نه سگهيا،
جن جا پانهن هار ٿياسين.
سوچ ۾ ٿو لڙڪ هاريان،
ڪيئن ايڏو خوار ٿياسين.
روز جي هر هر مرڻ کان،
هڪ دفعو ئي تيار ٿياسين.
ٺيڪ هو ماضيءَ ۾ پر،
اڄ ”وفا“ بيڪار ٿياسين.

***

غزل

اسانجون ڇو سدائين تون منا عيدون وڃائين ٿو
خوشين جي ڏينهن تي چالڻ اسانکي تون پلائين ٿو
قسم سان تو سوا جانان جياپو جيل ٿو پانين
نه ٿئي احساس ٿيو ويتر اڃان ڏکڙا وڌائين ٿو
اها ڪهڙي محبت آ انهيءَ کي ڇا پلا چئجي
ڇهون ٿي سال ويو آهي نڪي درشن ڪرائين ٿو
ٻڌو ٿم ڪيترن کان مون پرين هر بار ورجائي
اها ٿي پڪ وئي مونکي اڃان منهنجو سڏائين ٿو
حقيقي عيد ٿي ويندي اگر جي تون سڀاڻي ٿي
”وفا“ کي پيار مان هڪڙو اچي پاڪر جي پائين ٿو

***

غزل

جڏهن کان جيءَ جوڙيوسين ڦٽي وئي ننڊ نيٺن جي
لڳي ناهي دعا بلڪل دوا ڪائي حڪيمن جي
چريو سڀڪو چوي وينو ٻڌان چپ ۾ پيو سڀ ڪجهه
شڪايت ڇا ڪيان مونتي عطا آهي نصيبن جي
جڏهن ويندس هليو پيارا هي دنيا مان ڇڏي فاني
تڏهن ٿيندئي قدرداني اسان جهڙن غريبن جي
نٿو راضي اڃان جي ٿين ڪيان ميڙون وٺي سنگت
پجي پنج منٽ ۾ ويندس وٺي ٽولي اديبن جي
اٿين ٻين جي چوڻ تي تون سدائين بيوفا سمجهين
”وفا“ پيئي پلي ڏسجان ڪڏهن پيارا رقيب جي

***

غزل

خدا ڏني سمجهه ساجن کي الله ڇو ٿو ستائي پيو
ڪري پيو ناز يا نخرا چريو مونکي بڻائي پيو
هلايان ٿو پيو حيل مڃائڻ جا مگر منهنجي
مجي ٿو ڪينڪي سهڻو رڳو هرهر ڏکائي پيو
اڳي ئي گهاءَ هن گهرا ڏنل سنسار جا دل کي
گهٽائڻ جي نه ٿس ڳڻتي اڃان ويتر وڌائي پيو
نشانو مان بڻيل آهيان هڻي ٿو تير لفظن جا
لڳي ٿو جڻ حياتيءَ جو پرين کاتو ڪٽائي پيو
اڃان مونکي خبر ناهي پئي ڇاڪان رٿو آهي
سبب جي ٿو پڇان پوءِ به ٻڌائڻ کان نٿائي پيو
اهو ڏکڙو ويو ڪائي ”وفا“ کي بيوفا جو آ
مٿان صدقي ٿيڻ وارو ٻين جو اڃ سدائين پيو

***

غزل

جيئڙ جا به عادي مرڻ جا به عادي
اسان مٽڪشي جي پيئڻ جا به عادي
اسان رول ماڻهون سدائين ٻرن ۾
رهڻ جا به عادي رلڻ جا به عادي
اسان جون برايون اسان ساڻ آهن
مگر ڪجهه چڱايون ڪرڻ جا به عادي
اسان محبتن کي ٻين ۾ او سائين
رڪڻ جا به عادي ونڊڻ جا به عادي
اسان عاشقيءَ ۾ ناڪام ٿي ڀر
ڊهڻ جا به عادي ٺهڻ جا به عادي
ڏنا سور پنهنجن رکي دل جو دل ۾
ڪلڻ جا به عادي روئڻ جا به عادي

***

غزل

دل اندر ڪجهه حسرتون رهجي ويون،
۽ وري ڪي چاهتون رهجي ويون.
مون لکڻ چاهيون هون جيڪي يار لاءِ،
اڌ ۾ سي ڊائريون رهجي ويون.
فڪر ۽ فن ۾ نه پوريون ٿي سگهيون،
تنهن ڪري هي شاعريون رهجي ويون.
امتحانن ۾ وڪوڙي عشق پيو
انڪري بس عاشقيون رهجي ويون.
ڪيترا پيرا مون تاريو موت کي،
چو جو ڪنهن سان دل لڳيون رهجي ويون.
هو ”وفا“ مغرور ٿي ويا نيٺ پر،
پو به تو وٽ بيوسيون رهجي ويون.

***

غزل

چڙي ڏي بهانا رسڻ جا او ساڻي،
سوا تو گذارڻ ڏکي آ حياتي.
هي دوريون ۽ ڌڙڪا ۽ ماڻان ۽ طعنا،
سمورا سهان ٿو وئي دل جو ڦاسي.
ڏٺو غير سان جيئن ڪني ڪالهه توکي،
يقينن ته جڻ ڪا لڳي دل ۾ کاتي.
صرف تنهنجي ڪارڻ ٿيو لوڪ ويري،
ڪهڙي دشمني آ منهنجي ڪنهن سان ذاتي.
متان موت ماري ”وفا“ کي وڃي ڀر،
انهي کان سنو آ وڃون پائي جهاتي.

***

تعارف

مڪمل نالو: محمد مبین اڄڻ
ادبي نالو: مبین اڄڻ
پيءُ جو نالو: حسين بخش
ڄمڻ جي تاريخ: 1991ع
ڄمڻ جو هنڌ: ڪهڙا
تعليم: a_b
ڪرت: دوکاندار

لکڻ جي شروعات: 2012ع

لکيل صنفون: غزل، وائي، نثري نظم ۽ مضمون وغيره

ادبي استاد محترم استاد عبدالرزاق اڄڻ ۽ بيوس سجاد گاڏهي

ادبي خدمتون: ڪهڙا شهر جي ادبي تاريخ ۾ سنڌي ادبي سنگت شاخ جو قيام
رڪندڙ ۽ بانيڪار.

ٿورائتو تاعمر سنڌ ايجوڪيشنل فورم خيرپور ميرس جي باهمت جفاڪش علم
دوست قلم دوست محترم جناب ايڊووڪيٽ محمد طارق مهيسر صاحب ۽
محترم جناب ظهير احمد لاڙڪ صاحب جن جو جن ادي شهيد روبينه اڄڻ جن جو
ڪيس ۾ في سبيل مدد ڪئي ۽ اسان غريبن مظلومن جو ساٿ ڏنو اڻ ڳڻيون
دعائون

پسند جي شخصيت: محترم جناب الحاج پير مخدوم نديم احمد هاشمي
صاحب جن ادي شهيد روبينه اڄڻ جي لاش وصولي ۾ مدد ڪئي
چپيل مواد: 1. وايون مهڪيون وات تي 2. پرھ ڦٽي جا پنڌ 3. شهيد روبينه اڄڻ
جي خون سان انصاف وارو سوال؟ 4. موتين مالها شاعري
رابطو نمبر: 03023216877

ڏس پتو: ڪهڙا تعلقه گمبٽ ضلع خيرپور ميرس

وائي

سند جي مظلوم نياڻي ادي ام رباب جي نانءَ

منمنجا آلا ڳل،
توڪاڻپوءِ بابا.
خوشين کان خالي،
سال جا سارا پل،
توڪاڻپوءِ بابا.
تنهنجي قبر تي،
پڙهان ويٺي ڦل،
توڪاڻپوءِ بابا.
مظلومن جي خاطر،
باري ام مشعل،
توڪاڻپوءِ بابا.
دشمن قاهي چڙهي،
انصاف ملي شل،
توڪاڻپوءِ بابا.

***

چوستا

ڳوڙهو ڳڙندو سوڳ ته ٿيندو،
ماڻهو مرندي روڳ ته ٿيندو.
محفل ۾ جي تهڪ ڪي چڙندا،
هڪ ٻئي سان پو پوڳ ته ٿيندو.

***

بدن جا وڏ ڦڙا وڻن ٿا،
چپن جا وڏ ڦڙا وڻن ٿا.
ٿي کولي ڪاريهر جڏهن،
وارن جا وڏ ڦڙا وڻن ٿا.

بخاري پبليڪيشن لاڙڪاڻو جا آيل ڪتاب

* مؤدت آل محمد ص (ڀاڱو ٻيو) (شاعري) زوار فدا حسين ”فدا“ سومرو
* افڪار وريام فقير (شاعري) مرتب: مسرور مصطفيٰ شيخ وريامائي
* مون جيئن ڏٺو ملوڪ ڪي (شاعري) مرتب: حسين چنڱي
* مڙلي منهنجو من (شاعري) مخمور رضا
* ذات سفر ۾ آ (انٽرويو ڪالم ۽ شاعري) محمد صالح عباسي
* ٻهڪن پيلا سترها ستر (شاعري) ڏاڏو ڌڻل ابڙو
* آياسِي اگهي ويا (شاعري) فقير محمد منل جهتيال
* نظر لڳي وئي (شاعري) زيب مغيري
* گيتن جو گلدستو (ٻاراڻي شاعري) جواڻ ”جانب“ سومرو
* تنهنجو درشن آ دليل (ديوان غزل) جواڻ ”جانب“ سومرو
* سڌڪن پريا سڌ (شاعري) عنايت الله ”واصف“ وڳڻ
* هجر جي حياتي (شاعري) وفا مظهر چانڊيو
* چشمين ڏٺو چين ڪي (شاعري) سگهڙ محمد لقمان ڪوڪر
* اوجاڳا ايوب جا (شاعري) سگهڙ محمد ايوب ”عارض“
* شهيد روينه اچڻ جي خون سان انصاف وارو سوال؟

(مضمون تاثر، شاعري) مرتب: مشتاق بخاري

مبين اچڻ

* هاءِ ڪيڏو پري ويو آهي (اشرف زمان پير چنڊاميءَ)

جي شخصيت ۽ ادبي خدمتن کي پيٽا) مرتب: مشتاق بخاري

* موتين مالها شاعري (مختلف شاعرن جي شاعري) مرتب: مشتاق بخاري

مبين اچڻ

* عشق عربيءَ سان (شاعري) سگهڙ محبوب علي شيخ

* گيترو رنگ شاعري (مختلف شاعرن جي شاعري) مرتب: وفا غلام عباس

مبين اچڻ

www.sindhsalamat.com

۽ اهو سڀ ”سنڌ سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سنڌ سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاڀ حاصل ڪندا پر سنڌ سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو ساٿ نڀائيندا.

books.sindhsalamat.com

سنڌ سلامت ڪتاب گهر جي اينڊرائيڊ ايپليڪيشن پلي اسٽور جي هن لنڪ تان ڏاڻو ڏيکاريو:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhshamat.book>

sindhsalamat.com

books.sindhsalamat.com

مڃڻ اچڻ ۾ ڪيترن ئي ڀرين ۾ ڪنهن به دوست سان محبت ڪندڙ، جنهن کي ماءُ ۽ ڀائرن مڃڻ ۾ ڪافي ڌيان ڏنو، انهن جي شاعريءَ ۾ سندس چوڻن ۾ ڪافي ڌيان ڏنو آهي. جيڪو هن پنهنجي شاعري ۾ حافظ ڀٽي جي ٻوليءَ ۾ لکيو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.

ڪي خيال خفا ڇڏڻ، ڪا سوچ وڌا ڇڏڻ، ڪا مهر ۽ ميريءَ آ ڪا نظر سڏا ڇڏڻ.

وقت اهڙي ۾ آ ڪندو ڪنڊن سان وقت جو حادثو ڏسي وڃ نون.

ماتريءَ تي ماڻ آهي ڪو چڙو يا چنگ ڪونهي.

پويان جا پيرا پٺيان نشان جي اداس رستيءَ ۾ گم وڃڻ ليو.

مڃڻ اچڻ ۾ ڪيترن ئي ڀرين ۾ ڪنهن به دوست سان محبت ڪندڙ، جنهن کي ماءُ ۽ ڀائرن مڃڻ ۾ ڪافي ڌيان ڏنو، انهن جي شاعريءَ ۾ سندس چوڻن ۾ ڪافي ڌيان ڏنو آهي. جيڪو هن پنهنجي شاعري ۾ حافظ ڀٽي جي ٻوليءَ ۾ لکيو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.

هن پنهنجي هن شاعر ۽ ڪلام ڪلام خاصيت سان گڏجي سڀني جي ڏانهن ڏيکاريو آهي.